

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 26: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne. (Ændring af støtteordningen for yngre jordbrugeres etablering).

Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 8/10 2003. Første behandling 24/10 2003. Betænkning 26/11 2003).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 42 stemte for, 70 imod.

Kl. 11.30

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Forespørgsel nr. F 5:**Forespørgsel til statsministeren og socialministeren:**

»Hvad kan regeringen oplyse om afstanden mellem løfterne om at forbedre velfærd og resultatet af budgetlægningsen i kommuner og amter?«

Af Villy Søvnald (SF), Anne Baastrup (SF) og Aage Frandsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 9/10 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/10 2003).

Begrundelse**Villy Søvnald (SF):**

Den højrenationale regering har lige haft 2-års fødselsdag, og dermed er der jo god anledning til at se på forholdet mellem de afgivne løfter og virkeligheden. Lad det være sagt med det samme: Det ser ikke godt ud.

Regeringens politik i forhold til de socialt udsatte er et af de mest eklatante løftebrud i nyere dansk politik. Vi får i øjeblikket næsten ugentligt rapporter om den stigende fattigdom fra uafhængige forskningsinstitutioner og humanitære organisationer, der arbejder tæt på, et fuldstændig ensartet og monotont billede af en voksende fattigdom, der rammer de i forvejen økonomisk svage grupper, en stor del med børn, med de konsekvenser, det har for disse børns muligheder senere i livet.

Men billedet er endnu værre. Ikke alene stiger den direkte fattigdom, de tilbud, børnene møder uden for hjemmene, bliver også beskåret. Det gælder daginstitutionerne, det gælder folkeskolen, og det gælder ikke mindst de allermost udsatte børn, der rammes hårdt af nedskæringer.

Går vi videre til de udsatte grupper af voksne, er billedet det samme: Løfterne holdt ikke, og regeringens forsøg på at dække hullet til med satspuljen kan ikke dække over, at levekårene for de mest udsatte grupper forringes i et omfang og med en hastighed, der får dem, der er tættest på disse mennesker, til at rejse advarselssignaler. Ikke engang ældreområdet, som regeringen ellers har gjort meget ud af skulle mærke forbedringer, holdes fri.

Der er således intet tilbage af regeringens forsøg på at tegne et billede af en regering, der er optaget af sociale forhold; det har højrenationale regeringer i øvrigt aldrig været. Der er derimod

tale om en regering, hvor forholdene for de dårligst stillede forringes, samtidig med at forholdene for de bedst stillede forgyldes.

Jeg venter spændt på ministrenes svar.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er god grund til at starte med at takke meget for, at regeringen i dag får lejlighed til at redegøre for de forbedringer, der er gennemført på velfærdsområdet. Jeg vil indlede med at sige noget om det overordnede billede, og socialministeren vil derefter redegøre nærmere for udviklingen på det sociale område.

Jeg kan lige så godt slå fast med det samme: Vi har opfyldt de løfter, som er givet. Regeringen har afsat flere penge til sygehusene, til de ældre og de udsatte grupper, og vi har indgået aftaler med kommuner og amter om økonomiske rammer, som giver mulighed for at prioritere disse og også andre områder. Regeringen har altså skabt grundlaget for klare forbedringer på velfærdsområderne.

De kommunale budgetter for 2004 viser, at væksten i udgifterne stort set er som aftalt, og at skatterne samlet set er holdt i ro, og jeg vil gerne benytte den lejlighed til at kvittere for dette over for de kommunalbestyrelser og amtsråd, som dermed har overholdt de indgåede aftaler.

Resultatet af kommunernes og amternes budgetlægning foreligger nu på overordnet plan – de meget detaljerede budgetter må vi vente med – men vi har et ganske godt billede på hovedområderne, og vi kan konstatere, at der også i 2004 sker en ganske betydelig vækst i de kommunale serviceudgifter.

Budgetterne viser, at udgifterne på det sociale område til næste år vokser med ca. 900 mio. kr., det står jo i skærende kontrast til hr. Villy Søvndals gentagne falske påstande om nedskæringer. Udgifterne på det sociale område vokser med ca. 900 mio. kr., når man medregner de udgifter, der er direkte kompenseret fra staten. Til sygehusene afsættes 900 mio. kr. ekstra til næste år. På undervisningsområdet 700 mio. kr.

Kl. 11.35

Kommuner og amter har altså i vidt omfang prioriteret det, vi kunne kalde den borgernære service, og det er netop, hvad regeringen sigtede mod i økonomiaftalerne for 2004.

Men vi har ikke blot givet kommuner og amter de overordnede økonomiske rammer, som

gør det muligt at prioritere denne borgernære service. Regeringen har også gennemført en række forbedringer på områder, som ikke har strengt med økonomi at gøre.

Vi har udbygget det frie valg for borgerne: frit valg af hjemmehjælp, frit valg af plejehjem og frit valg af daginstitutioner på tværs af kommunegrænserne.

Vi har afsat betydelige beløb til en bedre indsats for socialt udsatte: de hjemløse, misbrugere og sindslidende.

Vi har taget en række initiativer for de handicappede, og vi er ved at iværksætte en handlingsplan med en ny strategi for at nedbryde den negative sociale arv.

Vi har gennemført væsentlige reformer af folkeskolen og gymnasierne, reformer, der styrker kvaliteten i undervisningen. Folkeskolereformen indebærer bl.a., at der bliver fastsat bindende mål for, hvad eleverne skal have lært på forskellige klassetrin. Der bliver flere timer i dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi, styrkelse af naturfagene og faget historie.

Vi styrker anvendelsen af it i folkeskolen. Et løft på næsten 0,5 mia. kr. for årene 2004-2007 skal gå til indkøb af computere til tredje klassetrin og øget brug af it.

Vi er i færd med afgørende at forbedre sygehusene. Vi har som lovet tilført sygehusene 1,5 mia. kr. til at nedbringe ventelister, og det har givet resultater. I alt er sygehusene tilført 2,3 mia. kr., siden regeringen trådte til. I 2002 fik 55.000 flere patienter en operation, og den gennemsnitlige ventetid for 18 udvalgte operationer, som bl.a. er kendetegnet ved, at ventetiden tit har været lang, er faldet med over 20 pct. siden midten af 2002. Et ganske markant fald i ventetiden.

Ventetiden for patienter med grå stær er næsten halveret, og den er faldet mærkbart for mange andre operationer, f.eks. nye hofter og knæ, og det er ikke mindst kommet ældre patienter til gode. Før skulle man tit stå på venteliste i månedsvi, nu kan patienten få behandling på et privat eller udenlandsk sygehus, hvis ventetiden overstiger 2 måneder. Og det har virket.

Gennem hele efteråret har vi hørt dommedagsprofetier om brutale nedskæringer i kommuner og amter, og hr. Villy Søvndal har jo været førende i alt dette sortsyn. Men disse dommedagsprofetier, som ikke mindst hr. Villy Søvndal har gjort sig til talsmand for, er endnu en gang gjort til skamme. Sandheden er, at der også i 2004 bliver gennemført forbedringer af

den offentlige service, samtidig med at skattestoppet bliver overholdt.

Realiteten er, at denne regering fra første dag har tilført betydelige midler til de centrale velfærdsområder, og at den offentlige beskæftigelse vokser. Jeg synes, at tallene taler for sig selv.

Så jeg kan afslutte med at konstatere, at regeringen har opfyldt de løfter, vi har givet, og kommunerne har levet op til aftalerne fra i sommer. Udgiftsvæksten er i overensstemmelse med det aftalte, og skatterne er holdt i ro også i 2004, som det har været tilfældet fra den første dag, hvor denne regering trådte til.

Kl. 11.40

Socialministeren (Henriette Kjær):

Velfærden og indsatsen for de svageste er fortsat et emne, der ligger regeringen meget på sinde, og derfor vil jeg gerne takke forespørgerne for, at vi igen i år får lejlighed til at diskutere velfærden og indsatsen for de svage grupper.

Men jeg må også indrømme, at når talen falder på udgifterne på det sociale område, så minder visse dele af Folketinget – og jeg tænker her på hr. Villy Søvndal og kompagni – mig om de to gamle mænd, vi kender fra Muppet Show, altså dem, der sidder oppe på balkonen og højlydt, men, indrømmet, også ganske underholdende kritiserer showet, uanset hvor godt tilrettelagt det har været, uanset at det indfrier alle forventningerne, og uanset hvor stort bifald der i øvrigt har været.

På samme måde hører vi år efter år de samme personer sige, at nu er målet fuldt, nu går det ikke længere. Nu har regeringen i samarbejde med amter og kommuner igen skåret drastisk ned på udgifterne på det sociale område. Vi hørte det også i hr. Villy Søvndals åbningstale: eklatant løftebrud. Den retorik kender vi. Men år efter år viser budgetterne, at kommuner og amter bruger flere penge og flere ressourcer på det sociale område.

I juni måned blev der som bekendt indgået en aftale mellem amterne og kommunerne og regeringen om den kommunale økonomi for 2004. Kommuneaftalen for 2004 giver mulighed for vækst i de kommunale serviceudgifter både for amter og for kommuner. Aftalen gav kommunerne mulighed for at øge deres samlede serviceudgifter med 875 mio. kr., og amterne fik mulighed for at øge udgifterne bl.a. til socialområdet med 400 mio. kr. Faktisk blev det prioriteret, at hele den offentlige vækstramme skulle gå til de borgernære serviceområder i kommuner

og amter og herunder naturligvis det sociale område.

Når de kommunale budgetter gøres op, kan der konstateres flere ting.

De kommunale serviceudgifter på det samlede sociale område er steget fra budget 2003 til budget 2004, og stigningen er på ca. 1,1 pct. eller omkring 900 mio. kr. Hvis man bevæger sig ned i de enkelte områder inden for socialområdet, er der flere interessante ting at bemærke.

Fra budget 2003 til budget 2004 er der budgetteret med en stigning i udgifterne til udsatte børn og unge på 2,7 pct. Der er altså lagt op til en øget indsats over for udsatte børn og unge.

På daginstitutionsområdet er der et lille fald i de budgetterede udgifter. I økonomiaftalen var det forudsat, at der ville komme et fald, da resourceforbruget bør falde i takt med den faldende børnetal. Faldet i de budgetterede udgifter er ikke så stort, som faldet i børnetallet er. Det kan også nævnes, at ventelisten til en daginstitution er faldet yderligere i forhold til sidste år, og at endnu flere kommuner giver pasningsgaranti i år 2004.

På ældreområdet er udgifterne stort set status quo fra budget 2003 til 2004. Det dækker dog over en vækst i KL-kommunerne og et fald i Københavns og Frederiksberg Kommuner, og det billede svarer ganske godt til, at antallet af ældre falder i København og Frederiksberg Kommuner, men stiger i KL-kommunerne.

På handicapområdet viser de budgetterede udgifter i 2004 en stigning på over 4 pct. i forhold til 2003.

Også for de udsatte grupper viser budgettet for 2004 en betydelig vækst i forhold til budgettet for 2003, nemlig på omkring 9 pct.

Det sociale område prioriteres altså fortsat meget højt, men regeringen er også meget opmærksom på, at der kan og bør ske en omprioritering og en effektivisering på området. Målet er nemlig ikke i sig selv, at budgetterne bevidstløst skal øges, men at indsatsen skal være så effektiv som muligt.

Kl. 11.45

Et er nemlig, hvad budgetterne viser, noget andet er jo, hvad borgerne oplever. For borgerne er det ikke nødvendigvis interessant, om det sociale område bliver tilført flere midler eller ej. For borgeren er det derimod vigtigt, at midlerne på det sociale område bliver brugt så effektivt som muligt, altså at man får så meget service som muligt ud af de midler; der er til rådighed. Borgeren har et krav på, at stat, amter og kom-

muner forvalter skatteborgernes penge så godt som overhovedet muligt.

Derfor er kommuneaftalen en kombination af, at det sociale område bliver tilført flere midler, og at der samtidig tages initiativ til at opnå en øget effektivitet.

Regeringen arbejder derfor i samarbejde med kommuner og amter på at udvikle redskaber, så kommuner og amter får nogle værktøjer til at foretage prioriteringer og effektiviseringer.

Gennemgangen af budgetterne gælder for den kommunale sektor under et. Man kan ganske givet finde nogle enkelte kommuner eller amtskommuner, som har rettet op på flere års dårlig økonomi, dårlig ressourcestyring og dyre løsninger og har gennemført tilpasninger på det sociale område. Derfor vil der altid være en kommune eller et amt, som kan kritiseres for, at der er sket nedskæringer på et område, eller at prioriteringen mellem områderne er forkert osv. osv.

Hertil vil jeg for det første sige, at vi altså har kommunalt selvstyre, og det plejer de fleste partier herinde at være glade for og tilfredse med, og at det generelle billede er, at amter og kommuner har prioriteret det sociale område i tråd med regeringens politik. Men det er selvsagt ikke ensbetydende med, at alt er, som det skal være i fremtiden. Der vil også i fremtiden være tilfælde, hvor der er gode grunde til at skære ned på bestemte områder. Det kan f.eks. være, hvis et tilbud ikke bliver brugt eller ikke er tidsvarende, eller hvis der sker ændringer i befolkningssammensætningen.

Alt i alt er konklusionen på gennemgangen af de kommunale budgetter, at amter og kommuner har tilført det sociale område yderligere midler ved budget 2004 helt i tråd med regeringens politik, og at de fortsat prioriterer det sociale område højt. Det er der god grund til at rose amter og kommuner for.

Sammenholdt med de styringsmæssige redskaber, som regeringen i samarbejde med de kommunale parter er ved at udvikle, har regeringen på det sociale område bidraget med øget velfærd.

Ud over det, man umiddelbart kan aflæse af de kommunale budgetter, har regeringen også taget initiativer, der er med til at øge velfærden, og det vil vi blive ved med fremover.

En oplagt ting at nævne er regeringens fokus på frit valg; at borgeren kan vælge mellem flere forskellige tilbud og i nogle tilfælde også private udbydere er i sig selv velfærdsforbedrende. At

det så samtidig kan være med til at øge konkurrencen og dermed være med til at øge effektiviteten, er en yderligere fordel.

En anden ting, der kan nævnes, er regeringens forslag om at indføre læreplaner i daginstitutioner. Læreplanerne skal give børnene en mulighed for at tilegne sig nogle grundlæggende sociale kompetencer, så alle børn – også de udsatte – får et godt fundament for at kunne klare sig senere i livet.

Der er derfor, når det gælder velfærden, overensstemmelse mellem de løfter, som regeringen har givet, og den politik, regeringen har ført.

Formanden:

Jeg går ud fra, at det, socialministeren kaldte Villy Søvnald og kompagni, er det, vi i parlamentarisk sprogbrug kalder SF's folketingsgruppe.

Forhandling

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal takke både statsministeren og socialministeren for besvarelserne.

Statsministeren har jo helt ret i, at SF holder øje med velfærdsområdet. Specielt under den nuværende regering mener vi, at der er al mulig grund til at holde fantastisk godt øje med det, for det billede, regeringen har, vel efterhånden som de eneste måske sammen med Dansk Folkeparti, stemmer ikke overens med det billede, som er virkelighedens billede, og det skal jeg vende tilbage til.

Jeg synes, socialministeren kom med en helt central sætning i sin redegørelse, nemlig at borgernes oplevelse af, hvad der sker, er det centrale. O.k., så lad os tage udgangspunkt i det i den følgende debat.

Jeg står med den her gule mappe, der indeholder summen af de rapporter, der er kommet inden for den sidste måned om den nye fattigdom. Jeg er sikker på, at socialministeren kender dem. Jeg håber, at statsministeren kender dem. De er til dels udarbejdet af Rådet for Socialt Udsatte, som jo er regeringens eget organ.

Kl. 11.50

Hvad siger rapporten så? Den siger: 65.000 mennesker har fået forringet deres økonomi som direkte konsekvens af den her regerings beslutninger. Det er mennesker, der i forvejen havde en ringe økonomi, det står på side 14 og 15 i rapporten.

Så kommer der en rapport lidt senere, der peger på, at 30.000 er røget ned under fattigdomsgrænsen. Så kan man diskutere, om man tror på den fattigdomsgrænse eller ej, men det er ubestrideligt, at det er rådets konklusion, at de på grund af regeringens beslutninger er røget ned under EU's officielle fattigdomsgrænse.

En del af dem er børn, og der synes jeg måske, at statsministeren, som i sit oplæg var inde på overvejelser om den negative sociale arv, skulle overveje konsekvenserne. Vi har nu på grund af regeringsbeslutninger børn, der vokser op under økonomiske forhold, hvor der med rådets ord ikke er råd til det, som andre børn har råd til såsom børnefødselsdage, foreningskontingenter, en tur i biografen osv. Det er den nye type af relativ fattigdom, der stempler nogle af de i forvejen mest udsatte børn, som er regeringens ansvar.

Det underbygges i øvrigt af de rapporter, der er kommet også i den sidste uges tid fra dem, der arbejder helt ude på fronten, nemlig Børnernes Kontor, Frelsens Hær, Kirkens Korshær. De melder alle sammen om en stigende fattigdom, om en mere dybtgående fattigdom, end vi har set tidligere, og der er 20 pct. flere, der henvender sig for at få hjælp her op til jul.

Hvordan tror regeringens minister så, det virker, når man stiller sig herop på talerstolen og fuldstændig blankt afviser, at der kunne være noget om hr. Villy Søvnalds underlige forestillinger? Hvordan virker det på den enlige forsøger, som jeg fik brev fra, der har 1.500 kr. tilbage, når skatten og boligudgifterne er betalt? Og vedkommende sidder ikke i et dyrt hus.

Hvordan virker det så, at vi har en regering, der konsekvent benægter alt det, som andre kan se har noget med virkeligheden at gøre?

Statsministeren og socialministeren siger, at de er optaget af børn. Hvordan har det så virket i praksis? Sidste år mistede daginstitutionsektoren 0,5 mia. kr. I år har BUPL lavet en opgørelse, der viser – den er ikke modsagt af nogen, jeg antager, at ministeren også anerkender den – at 70 pct. af de danske kommuner har beskåret daginstitutionerne, 70 pct., syv ud af ti. Hvordan kan man så fastholde et billede af, at det går fremad? Det er meget uforståeligt, og jeg tror, at det er helt uforståeligt for dem, der sidder ude i virkeligheden og hører på en debat som den her.

Netop fordi daginstitutionerne ifølge al tilgængelig viden er dem, der bedst er i stand til at bryde den negative sociale arv, virker det også helt underligt at tro på, at læreplaner kan afhjæl-

pe det problem, at der er færre voksne ansatte pr. barn i daginstitutionerne.

Socialministeren nævnte også nogle tal om de mest udsatte børn. Jamen hvad er det nu, virkeligheden er om de mest udsatte børn? Hvad er det, fjernsynet, DR og TV 2, og aviserne kan berette om? Det er kommuner, der hjemtager børn. Det er socialudvalgsformænd, også valgt fra regeringspartierne, der står op og siger: Jamen vi gør det her, ikke fordi vi synes, det er godt, men vi har ikke råd til andet. Vi synes, det var bedre at anbringe dem, men det har vi ikke råd til.

Hvordan kan man så fastholde et billede, der siger, at det faktisk går godt, når virkelighedens billede er det fuldstændig modsatte?

Så siger man også om de udsatte grupper, de sindslidende, de hjemløse, de misbrugende, at det går ufattelig godt. Jeg ved ikke, om de andre ordførere har modtaget en skrivelse fra KFUM's Sociale Arbejde i Danmark. Det er nogle af dem, der driver væresteder rundtomkring. De har lavet en opgørelse, dateret den 24. november, over deres bosteder rundtomkring i landet, som de driver ni af for disse meget udsatte grupper. Der er sparet på seks af de ni. Det er ikke et tilfældigt billede, det er et billede af, hvordan virkeligheden er, set fra en af de organisationer, der sammen med Kirkens Korshær arbejder helt ude i denne virkelighed.

Så er det altså utroligt for de mennesker, der sidder ude i institutionerne, at høre regeringen sige: Det går ufatteligt godt.

Jeg vil runde af med at sige, at det billede, regeringen tegner, bare er så forkert, at jeg tror, at det er et selvstændigt troværdighedsproblem for regeringen at fastholde et billede, der er så eklatant skævt i forhold til folks oplevelse af virkeligheden. Også de folketingsmedlemmer, der sidder her og kommer udefra, ved jo, hvad der sker rundtomkring. Jeg skal derfor runde af på vegne af Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten med følgende:

Kl: 11.55

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at afstanden mellem løfterne om velfærdsforbedringer for udsatte grupper og virkeligheden vokser sig stadig større, opfordrer Folketinget regeringen til – at tage kampen op mod den nye fattigdom, der er påvist i en stribe rapporter fra en række

- uafhængige forskningsinstitutioner og humanitære organisationer i den seneste tid,
- at inddrage en forstærket indsats fra sundhedsplejen og daginstitutionerne i kampen for at forebygge og bryde den negative sociale arv og
  - at leve op til løfterne om at forbedre forholdene for de udsatte grupper.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 33).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Hr. Villy Søvndal indledte med at sige, at hr. Villy Søvndal specielt ville holde øje med den nuværende regering. Måske skulle hr. Villy Søvndal have holdt lidt bedre øje med den tidligere regering, for en af de rapporter, hr. Villy Søvndal gør meget ud af, nemlig den om undersøgelsen af fattigdom blandt børn i Danmark, dækker rent faktisk perioden fra 1984 til 2001. Altså især den periode, hvor hr. Villy Søvndal bakkede op om den daværende regering.

Jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvndal, hvordan han egentlig vil definere, hvad et fattigt barn er. Jeg spørger på baggrund af, at børn rundt omkring nu føler sig stemplet som fattiglus. F.eks. har Fyns Amts Avis været på besøg i Tranekær Kommune, som efter undersøgelsen skulle have 27 pct. fattige børn. Spørger man dem i Tranekær Kommune, så ryster de på hovedet, og siger, at de overhovedet ikke kan nikke genkendende til de tal. Hvad siger hr. Villy Søvndal til sådan en reaktion?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Villy Søvndal, om den virkelighed, han tegner, ikke i høj grad er en virkelighed ud fra de papirer, han har læst? Hr. Villy Søvndal henviste til, at nogle af folketingsmedlemmerne også kom ud i virkeligheden, og det gør jeg, kan jeg sige til hr. Villy Søvndal.

Jeg oplever ikke det billede. Jeg oplever et billede af, at der er sociale problemer i Danmark. Det er der nu, det har der været i mange år, og det vil der også være fremover. Er det ikke for billigt bare at konkludere alle de negative ting, som hr. Villy Søvndal konkluderer på baggrund

af rapporter? Er der ikke nogen positive ting? Hvad med de ting, som regeringen har sat i værk for at gøre en tidligere indsats?

Er det ikke sådan, at hr. Villy Søvndal på forhånd havde konkluderet, som han også gjorde i sit første indlæg, at regeringen ikke ser for godt ud, og så får man bagefter argumenterne til at passe til den konklusion, man havde draget på forhånd?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Villy Søvndal skuffer sjældent og heller ikke denne her gang. Hr. Villy Søvndal gjorde nemlig alt for at leve op til socialministerens karakteristik med billedet af de to gamle, gnavne mænd fra Muppet Show. Så brugte hr. Villy Søvndal i øvrigt meget af sin tid på at referere undersøgelser og tal, der dækkede perioden, indtil den her regering trådte til.

Jeg synes, det kunne være dejligt, hvis hr. Villy Søvndal ville slå op i Rådet for Socialt Udsattes småskrift nr. 1 og se på bilag 2, som viser udviklingen inden for udvalgte satser og så bare nævne en af de her overførselsindkomster, der har udviklet sig lavere end udviklingen i løn til kommunalt ansatte og dermed vise, om der er en eneste af de her satser, hvor udviklingen har været procentvis dårligere i forhold til kommunalt ansattes lønninger.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Først til fru Eva Kjer Hansen, som jeg ikke tror hørte, hvad jeg sagde. Jeg refererede ikke Red Barnets og Socialforskningsinstituttets rapport. Jeg refererede Rådet for Socialt Udsattes rapport. Det er, fordi også jeg synes, at 200.000 fattige børn i Danmark lyder som et højt tal. Derfor gik jeg meget bevidst ud fra de rapporter, som må antages at gøre størst indtryk på regeringen, al den stund det er regeringen selv, der har nedsat rådet. Derfor forstod jeg ikke helt fru Eva Kjer Hansens indlæg.

Fru Eva Kjer Hansen spørger så: Hvad er et fattigt barn? Et fattigt barn er et barn, som vokser op under forhold, hvor der, som rådet skriver, ikke er råd til det, vi andre kan tilbyde vores børn, nemlig at deltage i foreningsliv, holde børnefødselsdage og sådan nogle ting. Det er der ikke råd til for den gruppe forsørgere, der er dårligst stillet. Det er et fattigt barn i et fanta-

stisk rigt samfund, og netop derfor er der grund til at blive oprørt over det.

Næste spørger mente, at jeg kun så de negative ting. Jeg vil godt komme med den tilståelse, at hver morgen, når jeg vågner, overvejer jeg, hvad jeg i dag kan rose regeringen for, når jeg har spist morgenmad, børstet tænder og sådan noget. Nogle gange lykkes det, f.eks. var der et tilfælde den anden dag, hvor statsministeren sagde noget om børnene, som jeg syntes var godt, og det skyndte jeg mig at rose statsministeren for den anden dag i spørgetiden. Det er bare utrolig sjældent, at jeg får min passion for at rose regeringen opfyldt. Men hver gang jeg skimler en chance, så kan jeg love for, at jeg gør det omgående.

Hr. Kristian Jensen spørger, hvem der er blevet sænket i satser af den nuværende regering. Jeg vil godt nævne bare nogle af regeringens beslutninger om at ramme specielt udvalgte grupper. De er i øvrigt opgjort i rådets store rapport på side 14 og 15. Der er en meget præcis opgørelse over de 65.000 mennesker, som regeringen havde sat ned i satser, og den kan vi studere sammen. Rådets rapport side 14 og 15.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

En af de rapporter, der indgår i debatten og også i den folkelige debat, der er, er jo netop SFI's undersøgelse fra tiden under den tidligere regering. For folk, der ikke beskæftiger sig med det her normalt, kan det være lidt interessant at tale om det begreb, der hedder relativ fattigdomsgrænse, som OECD jo også bruger.

Kunne jeg ikke få hr. Villy Søvndal op og lige forklare, hvordan man måler den relative fattigdomsgrænse, og i øvrigt hvordan man så slipper af med relativ fattigdom?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Vi er jo nu nået frem til, at den ene rapport, altså den om de fattige børn, er udarbejdet i perioden, før denne her regering kom til. Den anden rapport er fra Rådet for Socialt Udsatte, det råd, som socialministeren har nedsat.

Vil hr. Villy Søvndal ikke give mig ret i, at de analyser, det råd har foretaget, er et øjebliksbillede? Det er situationen nu, det er altså ikke en udvikling. Og hvorfor er det, at det ikke er en udvikling? Er det ikke, fordi der ikke har været tidligere regeringer, der har taget initiativ til at få nedsat et råd for netop de socialt udsatte?

Kunne det så ikke tyde på, at denne her regering faktisk tager det her alvorligt?

Vi nedsætter Rådet for Socialt Udsatte. Vi sørger for, at der også er nogle, der kan lave de statistikker, der kan påpege de problemer, der måtte være, sådan at vi har mulighed for at tage dem seriøst.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes egentlig, der er noget imponerende ved hr. Vestergaards sådan lidt tilbagelænedede holdning, der hedder, at nu må vi så have en stor definatorisk debat om fattigdom. Jeg tror, at mange af dem, som slider med at få dagligdagen til at hænge sammen, synes, det er underligt at opleve bygen af bortforklaringer, som er i forlængelse af regeringsmedlemmernes bortforklaringer. Får Venstre ikke også brev fra den enlige mor, der sidder tilbage med et rådighedsbeløb om måneden på 1.500 kr.? Får Venstre ikke også breve fra den slags mennesker, der bliver ramt af Venstres nedsættelse af satserne? Er de ikke også vrede, ikke fordi de pr. natur er sure, men fordi de oplever nogle folketingsmedlemmer, der synes, det er sjovere at tage en definatorisk debat?

Vi kender jo begge to definitionerne, også i rådets rapport, nemlig at hvis man har mindre end halvdelen af den gennemsnitlige disponible indkomst, så er man ifølge EU's officielle definition under fattigdomsgrænsen. Den kender hr. Henrik Vestergaard formentlig godt.

Kl. 12.05

Så til fru Charlotte Dyremose, der spørger, om det ikke er et øjebliksbillede: Jo, jeg har også rost rådets rapporter for at tegne et billede. Problemet er bare, at det er et meget grimt billede, der bliver tegnet. Hvis man læser i den sidste rapport side 7, så beretter den om, hvordan familier ikke har råd til helt fundamentalt fornødne ting, fordi de er gjort fattige. Den slutter oven i købet af med at sige, at for store grupper må regeringens politik virke som en straf – det er på side 8.

Det vil sige, at de siger i forlængelse af, hvad jeg siger, at det er regeringens beslutninger om at tvinge folk ned på de der lave overførselsindkomster, der genindfører en fattigdom, som jeg synes vores samfund er alt for rigt til, og som er et eklatant løftebrud i forhold til statsministerens løfte om, at det var de udsatte grupper, der nu skulle hjælpes. De oplever det stik modsatte, nemlig at hjælpen betyder, at deres økonomi forringes.

Formanden:

Der er anmeldt korte bemærkninger fra fru Eva Kjer Hansen, hr. Christian Lund Jepsen, hr. Kristian Jensen, hr. Henrik Vestergaard og fru Charlotte Dyremose. Dem tager vi, når vi begynder igen efter frokostpausen.

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.07

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges**Første næstformand (Svend Auken):**

Vi er i gang med korte bemærkninger efter hr. Villy Søvndals ordførerindlæg, og den første korte bemærkning er til fru Eva Kjer Hansen, og derefter er det hr. Christian Lund Jepsen og hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kunne forstå på hr. Villy Søvndal, at det tal på 207.000, som SFI var kommet frem til i sin rapport om fattige børn, syntes hr. Villy Søvndal var et lidt stort tal, sådan tror jeg, det blev udtrykt. Jeg ved så ikke, om jeg kan fortolke det derhen, at hr. Villy Søvndal godt kan forstå, at børnene i Tranekær Kommune ikke ønsker at blive betegnet som fattiglus.

Men det, jeg gerne vil spørge konkret om, er: Skal de udmeldinger fra hr. Villy Søvndal forstås sådan, at hr. Villy Søvndal lægger afstand til den rapport, som SFI her har fremlagt?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Det er jo ikke første gang, hr. Villy Søvndal underholder Folketinget med, at han står op hver morgen, kigger i spejlet og ser, hvad han eventuelt kan sige godt om regeringen. Nu er det, man ser i spejlet, jo det, man selv anbringer foran det, og en regering har jo næppe ansvaret for, hvad hr. Villy Søvndal ser i spejlet. Men lad det nu være.

Jeg savner faktisk nogle bud på, hvad det er, hr. Villy Søvndal vil gøre for de socialt udsatte grupper, vi har. Hr. Villy Søvndal har travlt med

at fortælle negative historier fra det Danmark, han ser; men hr. Villy Søvndal kommer ikke selv med nogen bud. Jeg synes faktisk, at det er lidt ringe. Hr. Villy Søvndal forholder sig ikke til det.

Jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvndal, om han ikke anerkender, at regeringen har taget fat på at bryde den negative sociale arv, og om det vigtigste ikke er at få en tidlig indsats i gang.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg skal ikke kunne sige, om det er det, hr. Villy Søvndal ser i spejlet, der gør, at han er så negativ.

Men hr. Villy Søvndal glemte i hvert fald i sit svar på mit spørgsmål at tage fat i den rigtige rapport, den rigtige udgave. Jeg ved ikke, om det er, fordi hr. Villy Søvndal ikke har læst rapporten, eller fordi han bevidst misforstod den, men jeg henviste til den rapport, der hedder »Sociale ydelser set i et fattigdomsperspektiv« og bilag 2 heri, hvor jeg ganske enkelt bad hr. Villy Søvndal om at sige, om der er en eneste af de satser og den udvikling, der har været i satsene fra 1999-2003 – altså i en periode, hvor denne her regering rent faktisk har siddet, og ikke, som hr. Villy Søvndal ønsker at tale om, perioden før regeringen trådte til, og den udvikling, der var, da hr. Villy Søvndal var parlamentarisk grundlag – der rent faktisk har udviklet sig negativt i forhold til lønnen for de kommunalt ansatte.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Først til fru Eva Kjer Hansen, der bliver ved med at spørge til den rapport, jeg ikke refererede: Jeg var optaget af rådets rapport, det har jeg sagt en gang, så det skal jeg ikke knytte flere bemærkninger til. Jeg synes bare ikke, man skal betegne børn som fattiglus. Jeg synes ikke, det hører hjemme i en debat at stemple børn på den måde. Jeg synes næsten, det er for meget først at tvinge grupper af forsørgere ned på et lavere niveau og bagefter stemple dem med bestemte betegnelser. Så det vil jeg anbefale fru Eva Kjer Hansen at lade være med.

Hr. Christian Lund Jepsen spørger, hvad SF vil gøre for at bryde den negative sociale arv, og spørger, om regeringen ikke bryder den negative sociale arv. Nej, regeringen bidrager dagligt til at forstærke den negative sociale arv, først og fremmest ved at anbringe så mange forsørgere på så umuligt et økonomisk niveau, som tilfæl-

det er. Jeg tror, det er den stærkeste måde overhovedet at forstærke den negative sociale arv på. Jeg kan ikke tænke mig noget, der i højere grad ville medvirke til, at børn bliver stigmatiseret i vores samfund end netop at anbringe deres forældre i en situation, hvor de har en meget svag økonomi.

Kl. 13.05

Hr. Kristian Jensen spørger: Hvor kan man finde det henne i rapporten? Det kan man finde i rapporten på side 13 under den hovedoverskrift, der hedder »Konklusion«, hvor der står i tredje afsnit:

»Inden for det seneste år er der gennemført nedskæringer, som alt i alt løber op i 720 mill. kr. årligt alene på kontanthjælpsområdet, og en del af disse har ramt de grupper, som Rådet beskæftiger sig med.«

Det er lykkedes, uden at hr. Kristian Jensen har bemærket det, at pille 720 mio. kr. fra nogle af de indkomstvage grupper, vi har, og så spørger hr. Kristian Jensen, om det er rigtigt, at regeringen har gjort det. Sig mig engang: Sover man? Er man så omsværmet af spindoktorer i den her regering? Vi har tidligere hørt det samme fra Dansk Folkeparti, at de heller ikke havde lagt mærke til det. Har ikke engang regeringens egne repræsentanter lagt mærke til, at man på den måde hev penge fra nogle af de dårligst stillede, vi havde? Så er det i sandhed nyttigt med en debat.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

En af de rapporter, hr. Villy Søvndal nu er begyndt at gå uden om, nemlig den fra SFI, arbejder med begrebet relativ fattigdom.

Jeg er utrolig glad for, at hr. Villy Søvndal var heroppe før middagspausen og egentlig tog afstand fra den summation, som rapporten når frem til, netop begrebet relativ fattigdom. Ja, man kan sige, at hvis ingen havde noget som helst, så var den relative fattigdom nul. Det er jo ikke, fordi man kan sige, at vi er kommet stort videre end det.

Det var ikke for at have en tilbagelænet holdning til det, det var sådan mere for at give lidt forbrugeroplysning til dem, der følger debatten. Så tak, fordi der er taget afstand fra rapportens sådan summariske opgørelser.

Hr. Villy Søvndal fortsætter så i den her summation omkring 720 mio. kr. og sådan noget. Er det, det drejer sig om, ikke, at vi tager udgangspunkt i den enkelte og så ser på, hvor den enkel-

te, der har et problem, kan gå hen og få hjælp, hvis det er? I stedet for at man brager rundt med 200.000 og alle mulige andre summationer.

Det er vel den debat, vi skal have, og hvor er bidraget fra SF så til den?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg synes, hr. Villy Søvndal før pausen gik lidt let hen over den anden del af mit spørgsmål, nemlig om hr. Villy Søvndal kunne overveje at uddele lidt ros for det her med, at regeringen jo faktisk har nedsat et råd i modsætning til den tidligere regering, og at vi derfor nu har fået mulighed for, at der er et råd, der kommer med en rapport, så vi får nogle muligheder for at diskutere netop de svageste grupper i vores samfund. Det er jo netop sådan noget, der giver os muligheden for at prioritere.

Hvis man kigger lidt nærmere på den rapport, som hr. Villy Søvndal er så glad for at henvise til sidetal i, så står der jo bl.a. også, at man værdsætter nogle af de initiativer, som regeringen har taget, bl.a. at vi nu har kunnet få behandlingsgarantier til narkotikamisbrugere, at vi nu arbejder for at øge antallet af behandlingspladser til alkoholmisbrugere, altså et tal, som faktisk var faldende under den regering, som hr. Villy Søvndal var støtteparti for, fra 200 pladser til 100 pladser. Nu øger vi det antal.

Er hr. Villy Søvndal ikke glad for, at vi nu har en regering, der tør prioritere, så vi kan hjælpe de reelt svageste i vores samfund?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jensen (V):

Jeg kan så konstatere, at hr. Villy Søvndal ikke svarer på spørgsmålet, men det er formodentlig, fordi hr. Villy Søvndal som så ofte før ikke har et bud ud over at sende flere penge. Men hvordan forholder vi os reelt til de mennesker, som jeg ikke benægter også her i landet kan have sociale problemer? Jeg har også arbejdet i den sektor, og jeg ved udmærket, at der er folk, som ikke har det godt. Jeg synes, det er noget, vi skal tage fat på, og jeg synes, det er noget vi skal tage fat på udeomkring.

Men jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvndal: Er der ikke andre løsninger? Der er jo også den enlige mor, der har råd til cigaretterne, men ikke har råd til biografbilletten. Der spørger jeg: Kan vi ikke gøre noget for at prioritere anderledes? Kan vi ikke gøre noget for at yde en menneskelig hjælp? Den skal gøres udeomkring og ikke

herinde fra Christiansborg. Men hr. Villy Søvn-
dal har åbenbart ikke andre bud end en større
check.

Kl. 13.10

(Kort bemærkning).

**Villy Søvn-
dal (SF):**

Hr. Henrik Vestergaard spørger, om vi ikke skal
tage udgangspunkt i den enkelte, når nu tallene,
de dér 720 mio. kr., der er sparet, ikke er så gun-
stige, når det budskab er ubehageligt. Det for-
står jeg godt, fordi det bryder jo fuldstændig
med regeringens forsøg på at lave et billede.

Jamen så tager vi udgangspunkt i, hvad der
sker med den enkelte. Jeg læser op fra rapporten
side 7, den rapport, der hedder »Sociale ydelser
set i et fattigdomsperspektiv«. Jeg læser fra det
tredjesidste afsnit:

Men endnu mere alvorligt er det, at conse-
kvenserne af så lavt levestandardniveau – altså det, rege-
ringen havde lavet – er, at der mangler tilstræk-
kelige økonomiske midler til at sikre nødvendig
beklædning, fodtøj og ordentlig nærende, sund
mad og lignende, som er nødvendig for at kun-
ne opretholde helbredet. Konsekvensen af så
sårbar en økonomi er, at selv den mindste ufor-
udsete udgift vælter budgettet og gør den daglig-
e tilværelse til en kamp om at overleve og en si-
tuation, der ofte er forbundet med gæld til man-
ge sider, herunder huslejerestancer osv.

Det er altså rådets syn på, hvordan det går
med mennesker af kød og blod på grund af de
ting, regeringen har foretaget sig. Så jeg synes,
det er en indlysende god idé at snakke menne-
sker i stedet for at snakke tal.

Fru Charlotte Dyremose spørger, hvorfor jeg
ikke roser rådet. Jeg har rost rådet og rost rådet
og rost rådet og håbet på, og det håber jeg stadig
væk på, at selv om det tegner et retvisende bille-
de, så overlever det i modsætning til mange af
de andre råd, der har været kritiske over for rege-
ringen. Jeg håber, at det får lov til at fastholde
et reelt, retvisende billede af, hvad den her rege-
ring foretager sig på socialområdet.

Det er klart, at jeg er glad for narkogarantien;
jeg er glad for alkoholgarantien. Det er jo begge
SF-forslag, som fru Charlotte Dyremose ved, og
selvfølgelig er man altid begejstret, når det lyk-
kes at få noget igennem.

Til hr. Christian Lund Jepsen, der spørger, om
der ikke er andre løsninger: Altså problemet er,
at hvis man er anbragt på det økonomiske ni-
veau, som rådets rapport viser, så klares det ikke
med store ord, fedt flæsk, billig portvin og sådan

noget. De her mennesker har for alvor brug for
en økonomi, der gør, at de kan leve i dagligda-
gen. Det er den, regeringen har frataget de her
mennesker, og det er det, jeg bebrejder den.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg bliver nødt til at starte med at korrigere. Jeg
har på ingen måde brugt udtrykket fattiglus.
Det kunne jeg overhovedet ikke finde på. Jeg ci-
terede fra en avisartikel, hvor man i en lokal
kommune havde taget en diskussion, fordi man
absolut gerne så sig fritaget for at få hæftet så-
dan nogle betegnelser på sig og i det hele taget
blive betegnet som fattig, hvilket man ikke selv
betragtede sig som.

Men det, jeg nu gerne vil spørge hr. Villy
Søvn-
dal om, er, om hr. Villy Søvn-
dal synes, at
det er det bedste udgangspunkt og det rigtige
udgangspunkt, der er taget for de beregninger,
som CASA havde lavet i den her rapport, som
hr. Villy Søvn-
dal tilsyneladende er så glad for.
Det, der er taget udgangspunkt i, er standard-
budgettet udarbejdet af Forbrugerinformation,
et standardbudget, når man køber ind i dis-
countbutikker, på 6.150 kr.

Forbrugerinformation har selv nøje under-
streget, at det på ingen måde kan tages som ud-
tryk for noget med basislevestandardniveau, men at det
er udtryk for, hvad man mener, et helt alminde-
ligt husholdningsbudget kunne omfatte.

Når nu hr. Villy Søvn-
dal er så glad for denne
rapport, er det så udtryk for, at hr. Villy Søvn-
dal synes, at det er det rigtige og det bedste ud-
gangspunkt for en økonomisk analyse af, hvor-
dan de økonomiske forhold ser ud?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er lidt svært at diskutere med hr. Villy Søvn-
dal, når hr. Villy Søvn-
dal ikke vil svare på de
spørgsmål, der bliver stillet, og når man stiller
spørgsmål til en konkret rapport fra Rådet for
Socialt Udsatte, som hr. Villy Søvn-
dal siger han
jo roser og er meget glad for, så tager han bare
en anden rapport op og svarer ud fra den.

Når jeg beder hr. Villy Søvn-
dal om at forhol-
de sig til bilag 2 i den rapport, der er udkommet
i det, der hedder »Rådets småskriftsserie«, nr. 1,
og spørger, om ikke der er nogle faktuelle tal, hr.
Villy Søvn-
dal kan bekræfte om fremgangen i
indkøbsmuligheder for kontanthjælpsmodtage-
re, så svarer hr. Villy Søvn-
dal på noget helt, helt
andet. Men nu er det så heldigt, at fakta behøver

man såmænd ikke at diskutere. Dem kan enhver slå op, hvis de tager »Rådets småskriftsserie«, nr. 1 og slår op på bilag 2.

Derfor er der et andet spørgsmål, som hr. Villy Søvndal så forhåbentlig vil tage sig tid til at svare på: Er det ikke sådan, at der er et faldende børnetal i landets kommuner? Og er det ikke sådan, at det dermed er færre børn, der skal passes i daginstitutionerne i landets kommuner?

Kl. 13.15

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Det må være en dårlig sag, hr. Villy Søvndal har, for debatformen er jo nærmest uanstændig. Man starter med at snakke om, at 200.000 er indbefattet i et begreb som relativ fattigdom, der jo for nogle er volapyk, er en dårlig summation, og når man så spørger, om vi så ikke i stedet for skulle tage udgangspunkt i den enkelte, så svarer hr. Villy Søvndal, at summationen 720 mio. kr. sikkert er dårlig for regeringen, så det er kun derfor, vi skal tage fat i den enkelte, altså som om jeg forsøger at tale udenom. Det er jo det, hr. Villy Søvndal gør.

Er det her ikke i virkeligheden svar på, hvorfor den rapport fra SFI lige pludselig ikke indgår i SF's argumentation, fordi tallet 200.000 delvis er volapyk, og fordi den rapport jo i virkeligheden beskæftiger sig med den tid, da hr. Villy Søvndal stod for socialpolitikken i det her land?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Villy Søvndal for at svare, og efter ham er det fru Charlotte Dyremose som spørger, og så tror jeg, vi går videre.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg tror aldrig før, jeg har været udsat for at skulle svare på så mange spørgsmål om en rapport, jeg ikke har nævnt i min argumentation, men lad det nu ligge.

Jeg har netop ikke taget udgangspunkt i den rapport, fordi jeg ikke ville være med til at tegne et sort billede. Jeg har en interesse i at tegne et retvisende billede, og derfor har jeg i hele min argumentation taget udgangspunkt i to ting. Den ene er Rådet for Socialt Udsattes to rapporter, og den anden er de meldinger, vi får fra humanitære organisationer som Børnenes Kontor, Frelsens Hær, Kirkens Korshær osv. Det var et svar til hr. Henrik Vestergaard.

Til fru Eva Kjer Hansen, der spørger, om man ikke kan diskutere: Jo, man kan altid diskutere metoder, man kan diskutere en hvilken som helst metode. Men det, som jeg synes er fantastisk efter så mange korte bemærkninger, er, at regeringspartierne ikke vil vedstå, at konsekvenserne af at skære på nogle af de udsatte grupperes budgetter for at opnå en besparelse på 720 mio. kr. på finansloven, i sagens natur går ud over nogle, som så har færre penge, og det er jo det, der er rådets dybe bekymring. Hvis fru Eva Kjer Hansen ikke er optaget af budgetter, er hun så heller ikke optaget af de meldinger, der kommer fra Børnenes Kontor, fra Kirkens Korshær, fra Frelsens Hær, beretninger om stadig stigende og mere dybdegående fattigdom, beretninger om stadig flere fattige?

Til hr. Kristian Jensen: Jeg citerede ikke fra den anden rapport. Jeg citerede præcis fra den rapport, hr. Kristian Jensen står med, der hedder »Sociale ydelser set i et fattigdomsperspektiv«, og dens konklusion på side 13. Jeg vil godt bede hr. Kristian Jensen kaste et blik på side 13, tredje afsnit. Der står:

»Inden for det seneste år er der gennemført nedskæringer, der i alt løber op i 720 mill. kr. ...«

Kan hr. Kristian Jensen ikke være venlig at bekræfte det, og tror hr. Kristian Jensen slet ikke, det går ud over nogen, når man gennemfører besparelser på 720 mio. kr.?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu prøver jeg at være mere præcis med mit spørgsmål: Kan regeringen slet ikke tildeles ros for at nedsætte et råd, der rent faktisk udarbejder nogle rapporter, så vi får en baggrund for at diskutere det her, ikke om rådet kan roses, men om det er hensigtsmæssigt, at man laver en sådan rapport?

Så bliver jeg altså nødt til lige at sætte det lidt i perspektiv, når hr. Villy Søvndal taler om, at det går drastisk ned ad bakke på grund af de ting, regeringen har foretaget sig. Må jeg gøre opmærksom på, at den behandlingsgaranti for stofmisbrugere og den øgede behandling af alkoholmisbrugere, som hr. Villy Søvndal åbenbart har talt om så længe, ikke kunne lade sig gøre under den tidligere regering, som tværtimod begrænsede antallet af alkoholbehandlinger, men at det kan lade sig gøre under denne her regering, og at rådet tilmed roser regeringen for det.

Når der på den anden side så tales kritisk fra rådets side, så tales der jo om »Flere i arbejde«. Der både roses og kritiseres fra rådets side, men er det ikke sådan, at det er de partier, hr. Villy Søvnald før i tiden bakkede op, der er sammen med regeringen om at lave den reform? Så alt det positive har regeringen gjort, og alt det negative, som hr. Villy Søvnald er så bekymret for, var den tidligere regering også med til.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Villy Søvnald til at svare, og efter ham går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes altid, man skal huske, at det, at man laver noget sammen med andre, bliver det jo ikke bedre af. Det bliver ikke spor kønnere af, at man har lokket nogle andre med ud i at lave nogle af de her beskæringer. Det er ikke SF, der har deltaget i dem. Det bliver de ikke bedre af.

Det, vi diskuterer, og det er jeg sikker på at fru Charlotte Dyremose vil nikke til, er, at når rådet tæller sammen, hvad konsekvensen er af de beslutninger, regeringen har truffet over for de svage grupper, så ender de i et minus på 720 mio. kr.

Kl. 13.20

Det synes jeg er et tankevækkende tal, for det er næsten det samme som det beløb, regeringen ville spare på dagpengene. Problemet er bare, at vi her har at gøre med nogle grupper, der ikke har så stærke allierede, som når man piller ved dagpengene. Det siger også noget om, hvorfor man socialpolitisk bør blive bekymret i de her år, for hvis der ikke er stærke grupper, der står op, og statsministeren ikke er på tv med et billede, hvor han siger, at nu skærer vi ikke her, så ligger man fuldstændig brak i forhold til den nuværende regering.

Det er måske det allermost triste i den her situation.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Eva Kjer Hansen som ordfører.

Eva Kjer Hansen (V):

Tiden op til jul er kendetegnet ved, at der er mange traditioner, og noget kunne tyde på, at denne her forespørgsel bliver en af de tilbagevendende begivenheder. I hvert fald går forespørgslen jo på nogenlunde det samme som sidste år.

Men december er også til andre traditioner. Hjemme hos os holder vi f.eks. af at se de gamle Walt Disney-klassikere. Snehvide og de syv Dværge er et eksempel derpå. Og når jeg hører hr. Villy Søvnald fremture med de dramatiske nedskæringer og besparelser, og jeg ved ikke hvad, så kommer jeg uvægerlig til at tænke på dværgen Gnavpot, der, uanset hvad de andre gør, kun brokker sig, surmuler, forestiller sig det værste og slet ikke kan glæde sig over noget som helst.

Jeg tror, at uanset hvad den her regering gør, så bliver det vanskeligt at stille hr. Villy Søvnald tilfreds.

I Venstre mener vi, at løfterne om bedre velfærd er blevet indfriet. Der er taget mange initiativer på det sociale område inden for de seneste 2 år. Via finansloven er der sat en række initiativer i gang målrettet ældre, handicappede, negativ social arv. Og på satspuljeområdet er der jo i bred politisk enighed blevet taget nye initiativer: massiv satsning på handicapboliger, øget indsats for alkoholbehandling, styrket indsats mod negativ social arv, behandlingsgaranti for narkomaner, psykiatriaftale, initiativer målrettet de forskellige udsatte grupper og øget satsning på tværfaglige initiativer for nu at nævne nogle af hovedområderne, vi i enighed har fundet ud af at få sat fokus på.

I kommuneaftalen for 2004 er det sociale område også prioriteret. Kommunerne har fået mulighed for at øge deres samlede serviceudgifter med 875 mio. kr. og amterne med 400 mio. kr. Så samlet er stigningen i de kommunale serviceudgifter på det sociale område på ca. 1,3 pct. Det dækker over mindre stigninger på de forskellige områder, men jo også over et fald i udgifterne på dagpasningsområdet helt i overensstemmelse med, at der er et faldende børnetal.

Det er tilfredsstillende, at kommuner og amter gør deres for at leve op til kommuneaftalen. Det udelukker ikke, at der jo sagtens kan være lokale beslutninger, som giver anledning til debat. Kommunerne kan og skal prioritere, effektivisere, tænke nyt for at imødekomme de behov, der er lokalt. Der sker også fejl, og opgaverne bliver ikke altid klaret lige så hurtigt, som man kunne ønske. Men det ændrer ikke ved, at der er afsat flere ressourcer end nogen sinde til at hjælpe de svage stillede.

Jeg kan slet ikke genkende det billede, som bl.a. to nylige rapporter forsøger at tegne af velfærdssituationen i Danmark. Der er 200.000 fattige børn i Danmark, påstår den ene rapport. For

at nå sådanne tal viser det sig da også, at der både er medregnet børn, hvor den ene forælder bare én dag har været på kontanthjælp, og børn af studerende osv. Og det er helt ude af proportioner, endda så meget, at jeg kan forstå, at også SF lægger afstand til rapporten.

Den anden rapport påstår, at der er ca. 30.000 personer, der er i en meget vanskelig økonomisk situation. Det vurderes ud fra en sammenligning med Forbrugerinformationens bud på et discountbudget på 6.150 kr. Der mangler jeg stadig væk at høre fra hr. Villy Søvnald, om han synes, det er det rigtige og det bedste udgangspunkt for en sådan vurdering.

Det, der især kan ærgre mig ved de to rapporter, er, at de bidrager til at fjerne fokus fra det, der er væsentligt, nemlig om det lykkes os at nå ud til dem, der vitterlig har det svært.

Nu kommer Finansministeriet med en samlet rapport, og forhåbentlig får vi så et bedre talmateriale at tage udgangspunkt i. Jeg tror, det vil være nyttigt for den videre debat at få afdækket, hvordan det reelt ser ud økonomisk, vel vidende, at økonomi jo ikke gør det alene. Det drejer sig jo nok så meget om personens livssituation og mulighed for aktivt at være med i samfundslivet.

Kl. 13.25

I Venstre ønsker vi at fortsætte den linje, der er lagt. Det skal kunne betale sig at arbejde. Der er ikke nogen, der på forhånd skal udelukkes som værende ikkearbejdsparate. Der skal være fokus på indsatsen over for udsatte grupper. Og indsatsen for at bryde den negative sociale arv skal fortsættes. Det er vores mål for videre velfærdsudvikling i Danmark.

Jeg skal så på vegne af Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at regeringen med de økonomiske forudsætninger i kommunaftalerne for 2004 og i finansloven har skabt grundlag for at forbedre velfærd. Folketinget konstaterer, at kommuner og amter i overensstemmelse med aftalen har budgetteret med en realvækst i de kommunale serviceudgifter.

Folketinget opfordrer regeringen til fortsat at prioritere velfærd højt og følge udviklingen på velfærdsområderne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 34).

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (se foran). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Fru Eva Kjer Hansen nævnte i forlængelse af, hvad statsministeren tidligere har oplyst, at de der rapporter, der nu kommer fra uafhængige institutioner – CASA, Det Sociale Råd, Socialforskningsinstituttet, Red Barnet, Børnenes Kontor, Kirkens Korshær osv. – alle sammen giver et fuldstændig fortegnet billede, forstod jeg. Alt sammen er fortegnet. Derimod siger fru Eva Kjer Hansen sådan ligesom i det gamle Sovjetunionen: Heldigvis har vi et centraldepartement, vi har et finansministerium. De vil nu blive sat til at tegne det billede, som regeringen lige præcis gerne vil have frem.

Er det liberalt? Er det sådan udsprunget af liberal tankegang, at statsmagten fra nu af er dem, som bestemmer, hvad der er sandheden? Pravda hed det i gamle dage i Sovjet. Statsmagten bestemmer, men alle de frie, uafhængige lægger vi afstand til en for en.

Sig mig engang: Er det ikke en uhørt arrogance af en regering at tro, at den ved bedre om de her forhold end dem, der helt ude i forreste front arbejder med de her mennesker? Det synes jeg det er.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg synes, det er godt, at vi har uafhængige institutter og foreninger m.v., der sørger for at levere nogle bidrag til debatten. Men jeg mener også, at jeg er i min gode ret til at sætte spørgsmålstegn, hvis der er noget i de rapporter, som jeg måske ikke synes er dækkende. Og jeg forstår, at hr. Villy Søvnald og jeg faktisk er enige om i forbindelse med SFI-rapporten, der hævder, at der er 200.000 fattige børn i Danmark, at det er lidt voldsomme tal, og at man dér godt kan sætte spørgsmålstegn ved den måde, det er opgjort på, hvorvidt et barn skal stemples som fattig eller ej.

Så fik jeg desværre ikke svar på, om hr. Villy Søvnald mener, at det at tage udgangspunkt i Forbrugerinformationens discountbudget på 6.150 kr. var det rigtige og det bedste for at diskutere, hvorvidt vi har et antal fattige eller ej i Danmark. Og det er lidt ærgerligt, at vi ikke fik svar på det spørgsmål, for det synes jeg er nok

så interessant for at kunne vurdere, om vi kan bruge rapportens resultater i debatten.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis vi nu kommer lidt væk fra det her med at slå hinanden oven i hovedet med forskellige rapporter og tal, og om det er den ene eller den anden regering osv., og så prøver at se på de faktiske forhold for nogle af de børn, som vi vel alle sammen er bekymrede for, og ser på nogle af de nødråb, der kommer fra kommunerne, som føler, at deres økonomi er trængt, bl.a. Morsø Kommune, der har råbt op flere gange, og hvor vi for nylig i en dokumentarudsendelse kunne se, hvor elendige vilkår man byder børn nogle steder, som vi så med de her forfærdelige puljeinstitutioner – ikke fordi jeg mener, at dårlig økonomi nogen sinde kan berettige en kommune til ikke at føre ordentligt tilsyn eller til at sætte én voksen kvinde til at passe ti blebørn – hvad ønsker Venstre så at gøre for at sikre, at vi aldrig nogen sinde kommer til at se sådanne forhold og heller ikke kommer til at se dem med det forslag, som regeringen har på vej om at ændre på forholdene for daginstitutioner?

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er igen et spørgsmål om at prøve at forstå Danmarks liberale partis fantastiske optagethed af statsmagtens evne til at fortælle sandheden.

Man kan godt finde hår i suppen i rapporterne, det er jeg enig i, og man kan diskutere dem. Alt er jo til debat i et åbent samfund. Men kan man virkelig tilbagevise otte forskellige af hinanden uafhængige organisationer, der på det grundlæggende stræk kommer frem til samme resultat: at fattigdommen bliver større; at en stor del af de fattige er børn; at fattigdommen betyder, at de børn vokser op under vilkår, som gør, at deres muligheder forringes, hvad der ikke er med til at formindske, men til at forstærke den sociale arv?

Og hvad er det for en kremlsk inspiration, der gør, at Danmarks liberale parti pludselig gør, ligesom den gamle Sovjetmagt gjorde, at hvis den ikke af uafhængige folk kan få det billede frem, den gerne vil have, så laver den det selv? Så beder den sin finansminister om at lave lige præcis det billede, der siger: Her går det bare ufatteligt godt!

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Nu er situationen i Danmark jo heldigvis den, at det står hr. Villy Søvnald frit for at kritisere det resultat, som finansministeren måtte nå frem til, alt det, han har lyst til. Jeg tror oven i købet, at finansministeren vil påskønne, at hr. Villy Søvnald vil gå aktivt ind i en vurdering af det talmateriale, som finansministeren måtte fremkomme med.

Det, der undrer mig så utrolig meget, er, hvordan hr. Villy Søvnald kan stå her og referere, jeg tror, det var otte rapporters konklusioner, og bruge det til noget, når hr. Villy Søvnald ikke vil tage stilling til det, der er udgangspunktet for de konklusioner, der er i rapporterne.

Jeg har flere gange spurgt, om hr. Villy Søvnald mener, at CASA's måde at vurdere fattigdommen på med udgangspunkt i Forbrugersinformationens discountbudget på 6.150 kr. er det bedste og det rigtigste udgangspunkt. Hvis man ikke vil tage stilling til, hvad rapporterne er baseret på, så kan man heller ikke bruge konklusionerne til noget. Det må følges ad. Så jeg savner stadig væk et svar fra hr. Villy Søvnald på dette.

Til fru Line Barfod skal jeg sige, at det for Venstre er ret afgørende, at kommunerne påtager sig det ansvar, de som myndighed har for bl.a. at føre tilsyn med de pasningsordninger, hvortil der er offentlige tilskud. Og kommunerne skal ikke gøre forskel på, om det er en kommunal daginstitution, eller det er en selvejende daginstitution, eller det er en puljeordning som det, der var eksemplet oppe på Morsø.

Derfor er jeg meget glad for, at socialministeren har iværksat en undersøgelse for at få af dækket, hvordan kommunerne egentlig får ført tilsyn ude omkring, så vi kan få et dækkende billede af, om de tager den opgave alvorligt og fører det tilsyn, som de netop skal.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg er optaget af at få tegnet det overordnede billede i den her diskussion, og da det ifølge de normale spilleregler er sådan, at når en ordfører har holdt en tale, så stiller medlemmerne spørgsmål til ordføreren, vil jeg sådan set gerne have, at fru Eva Kjer Hansen besvarer følgende meget enkle spørgsmål i stedet for at bytte rundt på det: Selv om fru Eva Kjer Hansen er i stand til at finde hår i suppen – det anerkender jeg – bryder det så det generelle billede i rapporterne fra

alle de tidligere nævnte organisationer om, at den her regering bidrager til større fattigdom i bunden af samfundet, en fattigdom, der ikke alene går ud over dem, som bliver gjort fattige, men også går ud over deres børn, og at de rapporter rejser et advarende signal og siger, at de her børn kommer til at leve et liv, der i forhold til diskussionen om den sociale arv betyder, at deres muligheder bliver færre, at deres sårbarhed bliver større?

Vil fru Eva Kjer Hansen anerkende uanset evnen til at finde hår i suppen, at det er det generelle billede af de fattigdomsrapporter, vi har fået på det seneste?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er ikke uenig i, at kommuner og andre myndigheder skal føre tilsyn, men det grundlæggende er jo, om man har pengene til at sikre, at man yder en god velfærd.

Kl. 13.35

Morsø Kommune er en af de kommuner, der gentagne gange har forsøgt at råbe op om, at deres økonomi er ved at gå fuldstændig rabundus. Det er ikke første gang, vi ser en sag, hvor Morsø Kommune ikke overholder loven. Det var også dem, der stoppede kontanthjælpen til en række mennesker, og som oven i købet skrev i deres afgørelse om, at kontanthjælpen skulle stoppes, at de godt var klar over, at det formentlig var i strid med loven, og at de kunne risikere at få bøder for det.

Hvad er det, fru Eva Kjer Hansen vil gøre for at sikre, at kommunerne får en økonomi, der gør, at de kan sikre den mest basale velfærd både for børn og andre i kommunerne, så de ikke er nødt til at lave noget, der er fuldstændig uforsvarligt og ulovligt på en lang række områder, fordi økonomien simpelt hen ikke hænger sammen?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu har jeg selvfølgelig været fuldt optaget af fru Eva Kjer Hansens og hr. Villy Søvnalds diskussion om rapporter og metoder og alt det der. Så vidt jeg hørte, nåede fru Eva Kjer Hansen frem til, at der er mennesker i vores samfund, som har det svært, og som vi skal gøre noget for, og at debatten om rapporterne stiller sig hindrende i vejen for, at vi kan få debatten om dem, der har det svært. Må jeg ikke bede fru Eva Kjer Hansen

om at give et signalement af dem, så vi kan få den debat om, hvem det er, der har det svært, i stedet for at få den her type debat, som vi har i øjeblikket?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Til fru Margrethe Vestager, for nu at starte med det sidste, skal jeg sige, at jeg gerne vil have et bedre signalement. Og jeg håber, at vi kan få et bedre billede, når vi får samlet tallene og får kigget på dem, når vi får en vurdering fra Finansministeriet af, hvordan det økonomiske billede egentlig ser ud, for så har vi bedre mulighed for at få målrettet indsatsen mod dem, der så måtte have nogle bestemte problemer.

Den her generalisering af børn, som jeg synes er kommet til udtryk i SFI-rapporten, anerkender jeg ikke. Jeg anerkender ikke det resultat, der er kommet frem, for jeg synes, det er forkert at kategorisere nogen som værende fattig, fordi man bare en enkelt dag måtte have været på kontanthjælp.

Jeg er heller ikke enig i, at man nødvendigvis er fattig som sådan, fordi man er barn af en studerende. I det hele taget er det jo meget relativt i forhold til, hvordan det påvirker den enkelte, og hvor meget man har behov for. Der er folk jo vidt forskelligt stillet afhængigt af, om de er studerende eller syge eller handicappede.

Så når hr. Villy Søvnald spørger, må jeg bare sige, at jeg ikke anerkender de forudsætninger, der er i de rapporter, vi har diskuteret i dag, og derfor synes jeg ikke, at de konklusioner, der er draget, kan bruges til ret meget. Det er egentligt også det indtryk, jeg har forstået at hr. Villy Søvnald har af rapporterne.

Til fru Line Barfod skal jeg sige, at jeg synes ikke, der er nogen undskyldning for en kommune for ikke at føre et anstændigt og rimeligt tilsyn med de forskellige pasningsordninger, så f.eks. Morsø Kommune kan på ingen måde undskylde sig med, at de ikke syntes, de havde råd til at ansætte de medarbejdere, der skal til for at føre tilsyn med samtlige de børnepasningsordninger, der er i kommunen.

Det, det gælder om, er, at kommunerne er opmærksomme på, at det er deres forpligtelse, at det er deres ansvar, at de forhold er i orden. Og vi vil i hvert fald fra Venstres side være med til at understrege over for kommunerne, at det er deres opgave, og at den også skal føres ud i livet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for svaret. Men jeg synes kun, det var halvt, for det, fru Eva Kjer Hansen nærmer sig, er en negativ definition. Fru Eva Kjer Hansen anerkender ikke metoden, der siger, at hvis man har været på kontanthjælp én dag, er man fattig. Det er fair nok, men vil fru Eva Kjer Hansen ikke positivt definere, hvem hun synes er de trængende? Hvis forhold er det, vi skal diskutere?

Jeg synes, vi nærmer os noget, hvis fru Eva Kjer Hansen siger, at man f.eks. som barn af en studerende ikke nødvendigvis er fattig. Nu har jeg fået en del post fra især enlige studerende, som er kedede af, at SU-forhandlingerne brød sammen med negativt resultat, for så vidt angår enlige studerende med børn. Jeg skal hilse og sige, at de føler sig ret hårdt presset.

Hvis nu vi kunne begynde med at sige, at enlige studerende med børn måske er nogle af dem, hvis forhold vi gerne vil diskutere, er vi nået et lille stykke mod en positiv definition, og så behøver vi ikke vente på Finansministeriet.

Kl. 13.40

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Eva Kjer Hansen sagde i sit svar til fru Margrethe Vestager, at det, vi skal gøre, er at finde dem, der har problemer og så målrette indsatsen. Det er nok her, en del af problemerne og baggrunden for de gentagne debatter opstår, for mange af os mener, at det, der er behov for, er, at sikre generelle gode vilkår i daginstitutioner, skoler, boliger osv. for at sikre, at man har mulighederne for at få et godt liv.

Jeg kan forstå, men det håber jeg at fru Eva Kjer Hansen kan uddybe, at fru Eva Kjer Hansen vil identificere lige præcis de mennesker, som man mener kunne have behov for at få fattigdomshjælp. Det er jo det, der er det afgørende. Vil vi give fattighjælp, eller vil vi have en generelt god velfærd med ordentlige daginstitutioner, ordentlige skoler, ordentlige boligforhold, så de børn ikke skal peges ud som værende børn af fattige, men kan have det lige så godt som alle andre børn, have mulighed for at gå til fødselsdag, have mulighed for at deltage i idrætsdagen på skolen osv.?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

For at indkredse, hvad det egentlig er, vi snakker om, vil jeg gerne være lidt behjælpelig med at tegne billeder. Det synes jeg nemlig generelt er sjovt.

SFI er jo kommet med denne her undersøgelse, og de har tre kriterier og kategorier, som de taler om: kontanthjælpsfattigdom, implicit fattigdom og relativ fattigdom. Og de har forskellige tal i hver kategori.

Ifølge Socialministeriet er der 7.000 børn, der berøres af alle tre kriterier. Kan fru Eva Kjer Hansen så være enig i, at disse 7.000 børn er ramt af fattigdom, for så kan vi jo begynde dér og se på, hvad vi kan gøre for de 7.000 stakkels børn og måske få flere med senere?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg synes, det er værd at nævne over for de tre sidste spillere, at både CASA-rapporten udarbejdet for Rådet for Socialt Udsatte og SFI-rapporten faktisk gør meget ud af at nævne, at vi har rigtig gode forhold i Danmark, når vi ser på det generelt.

Jeg vil bare må citere fra SFI-rapporten, så indleder den med, at fattigdom i Danmark ikke er et specielt velbelyst emne. Det skyldes givetvis, at de traditionelle former for fattigdom må siges at være stort set ikkeeksisterende i landet. Det vil sige, at alle borgere har råd til basale fornødenheder såsom mad, tøj og husly. Det skyldes det effektive danske sociale sikkerhedsnet, som forhindrer absolut fattigdom.

Så når fru Line Barfod taler om de generelle vilkår, må jeg sige, at jeg synes, de er gode. Det bliver anerkendt, at vi netop har et sikkerhedsnet, der værner om de mest udsatte.

Så synes jeg jo, at det er lykkedes os i bred politisk enighed i satspuljeforhandlingerne at få lavet nogle klare målrettede indsatsområder, som netop handler om nogle af dem, der har det rigtig dårligt, og som har ekstra brug for hjælp. Vi har tidligere været inde på det med behandlingstilbuddene, men der er jo også de direkte målrettede tilbud til de forskellige udsatte grupper. Og der kan jeg garantere for, at vi følger op på, hvordan det så også går med de her indsatsområder. Lykkes det? Når vi ud til dem, som har brug for den her hjælp? Får vi forbedret situationen?

Jeg skal sige til fru Margrethe Vestager, at når hun taler om de studerende, som er forsørgere,

er det langt bedre at hilse SF. Vi har jo været fremme med et forslag om, at vi gerne vil tilgode SU-modtagere, der er forsørgere. Vi vil faktisk gerne omprioritere, så vi netop giver flere ressourcer til de SU-modtagere, der er forsørgere, og som får børn under uddannelsen. Jeg kan kun beklage, at der ikke er opnået politisk enighed om at forbedre indsatsen på det område.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at fru Eva Kjer Hansen hænger fast i rapporterne og definitionerne og alt det der, som tilsyneladende vækker så mange følelser i Venstre og også hos nogle af de ordførere, som vist nu er gået.

Det, jeg er interesseret i, er det; fru Eva Kjer Hansen selv sagde: at der er mennesker, der har det svært. Det, jeg bare er interesseret i at få at vide, er: Hvem er det, Venstre synes har det svært? Vi begynder nu forsigtigt at nærme os. Nu er min korte bemærkning desværre ved at løbe ud, men er det enlige studerende med børn, måske alkoholikere og narkomaner? Er det der, vi er henne?

Kl. 13.45

Jeg tror, at hvis vi skal have en konstruktiv debat, bliver vi nødt til at lægge rapporterne helt til side og så begynde med det, som fru Eva Kjer Hansen selv anerkender, nemlig at der faktisk er nogle mennesker, der har det svært. Lad os tale om dem og om det, vi kan gøre, i stedet for at skælde ud over definitioner, som vi ikke bryder os om.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Jeg tror, at den røde lampe lyste for fru Eva Kjer Hansen, så hun ikke fik svaret på mit spørgsmål. Derfor vil jeg gerne stille det igen: Kan fru Eva Kjer Hansen anerkende og være enig med Socialministeriet i, at de børn, som er ramt af alle tre kategorier af fattigdom, altså kontanthjælpsfattigdom, implicit fattigdom og relativ fattigdom, er dem, hvorom vi kan sige, at de virkelig er de fattige, som vi bør gøre noget mere for? Så har vi noget helt konkret at gå ud fra.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Både til fru Margrethe Vestager og fru Tove Videbæk vil jeg sige, at når vi skal ind på en nærmere definition, er vi jo nødt til at have et ordentligt materiale at gå ud fra. Det mener jeg på

ingen måde vi har med de rapporter, der foreligger, fordi jeg som sagt sætter spørgsmålstegn ved de opgørelsesmetoder, der er valgt.

Det var derfor, jeg i min tale henviste til, at jeg synes, det er nyttigt, at Finansministeriet nu prøver at samle op og få tegnet et billede af, hvordan det egentlig ser ud, så vi har noget konkret at tage udgangspunkt i, når vi skal vurdere indsatsområderne.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Sandy Brinck (S):

Dagens debat er på mange måder en gentagelse eller et opsamlingsheat på adskillige debatter, som oppositionen har haft med regeringen i dens 2-årige liv. Det har også været ganske nemt at forudse det, der allerede er sket, nemlig at vi får en debat, som handler om kampen om virkeligheden.

Tal og statistik er og vil sikkert også i den følgende debat flyve i luften, og statsministeren vil sådan i nærmest dumdristig stil benægte alt, der ikke passer ind i statsministerens billede af sig selv, for er der noget, der ikke må ske, er det, at der kommer krøller på statsministerens velstrøgne billede af sig selv.

Vi vil utvivlsomt også få den tilbagevendende diskussion om, hvorvidt velfærden er i vækst, eller om der reelt sker besparelser. Statsministeren vil stædigt fastholde, hvilket han allerede har gjort, at den kommunale økonomiske stigning på 0,7 pct. er et positivt tal, og at man jo så ikke kan tale om besparelser i velfærden, et billede, som er fuldstændig forvrøvet, og for at undgå mistanke om, at det er mig, der ikke kan regne, vil jeg tillade mig at bruge andres udsagn for at forklare statsministeren, at han og regeringen er på gale veje.

Det Centrale Handicapråd skriver i deres årsberetning:

»Rådets bekymring er især stor, fordi de økonomiske stramninger i amternes og kommunernes økonomi synes at være vedvarende. ... På socialområdet medfører det, at udgiftsstigningen i amterne skal minimeres fra de hidtidige ca. 6-8 pct. på handicapområdet til under 1 pct.«

Regeringen vil ganske simpelt ikke forholde sig til, at befolkningsudviklingen med f.eks. flere ældre stiger langt mere end den økonomiske vækst, og at der dermed bliver et hul. Man skræller så at sige en ekstra kartoffel, men undlader at fortælle, at der kommer ti ekstra til mid-

dag, og som et stædigt barn står statsministeren og stamper i gulvet og gentager: Jeg har skrælet en ekstra kartoffel.

Daginstitutionerne er det klokkeklare eksempel, hvor forældrene protesterer mod flere lukkedage, kortere åbningstider, færre pædagoger, væk med gåture, væk med udflugter. Og svaret til forældrene er højere priser for pasning. Det er sådan, man får enderne til at hænge sammen ude i virkeligheden. Man skruer ned for servicen og op for brugerbetalingen.

Den såkaldte ældrepakke viser sig ude i landet at være blevet en bureaukratpakke, hvor pengene er gået til at opfylde regeringens ideologiske ønsker om udbudsmateriale til private leverandører, og mange steder helt uden, at det har givet ældre noget som helst at vælge imellem.

Det er jo heller ikke for sjov, at Palle Simonson, forhenværende socialminister i en tidligere borgerlig regering, som formand for Det Centrale Handicapråd både i medierne og i rådets årsberetning kritiserer regeringen for uacceptable besparelser over for borgere med handicap – og det oven i købet i det europæiske handicapår.

Kl. 13.50

Det er alt sammen tegn på, at det går den forkerte vej og slet ikke hænger sammen med de velfærdsønsker, regeringen solgte sig selv på i valgkampen. Det beklager vi.

Vi beklager også, at vi her i Folketingssalen skal have en debat, som mest af alt går ud på at slå hinanden oven i hovedet med rapporter. Vi kunne godt have ønsket os en diskussion, hvor vi netop kunne tale om, hvad det så er, de her rapporter siger om, hvordan man definerer fattigdom. Ja, det er relativ fattigdom. For os som Socialdemokrater handler det om fordelingspolitik. Det handler om at have lige muligheder. Der er ingen, der påstår, at der er danskere, der er så fattige, som man er i Afrika eller andre steder i verden. Det handler netop om relativ fattigdom, det handler om lige muligheder, det handler om fordelingspolitik. Det kunne vi begynde at diskutere frem for den noget ophidsede rapportdebat, som vi har været vidne til indtil nu.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Fru Sandy Brinck kom med en lang opremsning omkring daginstitutioner, hvor hun bl.a. sagde, at priserne var sat op på daginstitutioner. Hvem

var det, der øgede forældrebetalingen i daginstitutionerne?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg syntes, det var meget, meget interessant at høre den socialdemokratiske ordførers, fru Sandy Brincks, ordførertale, for fru Sandy Brinck brugte meget lang tid på at angribe regeringen, brugte meget lang tid på at sige, at det ville være meget, meget bedre, hvis vi fik en debat, der handlede om, hvordan vi definerer fattigdom, og hvad vi skal gøre. Men hvor var svaret? Det var væk.

Så jeg vil gerne spørge fru Sandy Brinck: Hvad er Socialdemokratiets definition? Hvorledes mener Socialdemokratiet, man skal definere fattigdom, og hvad skal man gøre?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kunne forstå, at fru Sandy Brinck var lidt optaget af de muligheder, de forskellige har, bl.a. også de ældre. Er det ikke korrekt forstået, at Socialdemokratiet nu vil spare på finansloven, bl.a. de 500 mio. kr., der er afsat netop til de ældre?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil starte med at sige, at diskussionen om stigninger på betaling for pasning i daginstitutionerne bunder i, at der er lavet en rapport, som viser, at der i årene 2000-2003 er sket en stigning, som er det dobbelte af prisudviklingen i øvrigt i samfundet.

Så kan vi godt bruge lang tid på at fortsætte den debat i samme skure, som vi har haft hele formiddagen, nemlig: Hvis er skylden? Æv, bæ, bussemand! Jeg synes i stedet, vi skulle tale om, hvordan vi løser det problem, for det er da et problem for forældrene, at man bliver mere og mere økonomisk presset. Derfor har vi stillet et forslag, der går ud på at lave et loft og sige maks. 1.000 kr. Det er dog konstruktivt frem for æh, bæh, buh-politikken.

Derfor vil jeg også godt sige til fru Gitte Lillelund Bech: Socialdemokratiet har ikke nogen definition af fattigdom, og det ved fru Gitte Lillelund Bech jo også godt. Men jeg synes, det kunne være interessant at diskutere i et helt andet toneleje og i et helt andet forum: Kan vi bruge nogle af de kriterier, som bliver opstillet i de her rapporter, til at vise os vejen?

Der har jo aldrig været tvivl om, at Socialdemokratiet rent faktisk forholder sig til relativ fattigdom, for vi taler om lige muligheder, vi taler om fordelingspolitik. Det er sådan set kernen i det.

Til fru Eva Kjer Hansen, som spørger, om vi vil spare på de ældre: Nej, tværtimod. Vi vil spare bureaukratiet væk og bruge det på de ældre. Derfor foreslår vi, at der rent faktisk kan indgå nogle sociale kriterier i hjemmehjælpen. Det er et af de forslag, som ligger i vores finanslovforslag. Men det, der virkelig boner, er, når vi foreslår at hæve pensionstillægget, sådan at de pensionister, som har få kroner, rent faktisk får en bedre økonomi, og at de får det ud fra et system, som er velkendt, frem for alt det der teknik og bureaukrati, der også ligger i ældrechecken. Det er to af vores helt klare forslag på ældreområdet.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jo, vil jeg sige til fru Sandy Brinck, man kan selvfølgelig godt sige æh, bæh, buh, vi skal ikke diskutere, men jeg vil endnu en gang gerne spørge og have et svar på: Hvem var det, der øgede forældrebetalingen i daginstitutionerne fra 30 pct. til 33 pct.? Var det den nuværende regering, eller var det den tidligere regering?

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg synes nu ikke, jeg fik særlig meget svar på mit spørgsmål, ikke andet, end at man i Socialdemokratiet er villig til at diskutere, om vi kan bruge nogle af kriterierne, når vi diskuterer fattigdom og fattigdomsgrænser.

I stedet for vil jeg spørge Socialdemokratiet: Kan Socialdemokratiet ikke komme med et udpluk af de kriterier, Socialdemokratiet mener skal ligge til grund, når man skal definere, hvorvidt folk er fattige eller ej?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg har to korte spørgsmål. Jeg vil gerne spørge, hvor meget Socialdemokratiet vil hæve pensionstillægget med. Når jeg spørger, er det, fordi vi i Socialudvalget lige har fået et svar fra socialministeren, der siger, at hvis man i stedet for brugte de penge, 450 mio. kr., der er afsat på nuværende tidspunkt, og lagde dem over i pensionstillægget, ville det give 638 kr. pr. pensionist, der er berettiget til dette. Derfor spørger jeg

sådan lidt nysgerrigt, hvor mange penge Socialdemokratiet har afsat i forhold til, hvor meget ekstra de, der får pensionstillægget, så ville kunne få.

Mit andet spørgsmål er: Det der forslag om et loft på maks. 1.000 kr. for en daginstitutionspads vender det ikke netop den tunge ende nedad? Vil det ikke være sådan, at de økonomisk dårligst stillede netop ikke får nogen gevinst af det, fordi de i forvejen har en friplads?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil svare den første spørger ved at sige, at tallene jo er fra 2002-2003, og mig bekendt sad der på det tidspunkt en borgerlig regering.

Men jeg anerkender altså ikke en præmis om, at vi skal diskutere dette ud fra, hvem det er, der har regningen. Jeg synes sådan set, det ville være langt mere konstruktivt, hvis vi diskuterede, hvordan vi løser det problem.

Der må jeg desværre erkende, at hver evig eneste gang vi har spurgt både statsministeren og socialministeren her i salen, om det ikke er et problem, at priserne er steget så meget, om det ikke er et problem, at de kommuner, der ligger højest med hensyn til daginstitutionstakster, ligger over 3.000 kr., har vi fået svaret: Nej, det er ikke noget problem. Regeringens svar har været: Nej, det er ikke noget problem. Vi synes, det er et problem, og derfor kommer vi også med en konstruktiv løsning på problemet, og det må altså under alle omstændigheder være det bedste svar.

Til fru Eva Kjer Hansen kan jeg svare, at det ikke er sådan, at Socialdemokratiet siger, at vi kun må bruge de penge, som regeringen har sat af, til at hæve pensionstillægget med, for hvis man virkelig skal gøre noget for de pensionister, der ikke har særlig mange kroner at gøre med, så koster det langt, langt mere end det, regeringen og Dansk Folkeparti har kunnet finde. Derfor er vi oppe i størrelsesordenen 2,5 mia. kr., og derfor er det slet ikke noget med, at vi kan regne det ud på baggrund af regeringens beløbsgrænser.

Så spørger fru Gitte Lillelund Bech, om Socialdemokratiet så kan opstille nogle kriterier. Jeg synes, denne her debat meget fint har vist, at det er meget svært at komme med præcise kriterier i en lang perlerække, og derfor synes jeg også, at det faktisk kræver langt større seriøsitet, end at vi skal stå her og hoste op med dem. Men jeg vil da godt afsløre, at jeg synes, forbrugerpri-

ser faktisk er et sted at starte, for det handler jo om, hvad det er, folk skal have råd til at betale for. Så det ville være et sted at starte, men jeg synes, at det kræver langt mere grundige overvejelser, end vi kan klare i korte bemærkninger her.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det er angående denne her konstruktive løsning i forhold til børnefamilierne og daginstitutionspladserne. Der vil jeg sige til fru Sandy Brinck, at det jo er sådan, at Socialdemokratiet vil finansiere det her loft over prisen på daginstitutioner med en drastisk nedskæring i børnechecken. Og ikke nok med at de fattigste i vores samfund i forvejen får gratis daginstitutionspads og derfor overhovedet ikke vil nyde godt af forslaget, derudover er det altså også dem, for hvem en drastisk beskæring af børnefamilieydelsen betyder helt afgørende mest i det samlede budget, så man altså ikke gavner de svageste, men til gengæld tager noget fra dem med det forslag. Er det så et konstruktivt forslag?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg kan jo så konstatere, at fru Sandy Brincks bedste svar er ikke at svare. Men jeg må igen spørge fru Sandy Brinck: Den øgede forældrebetaling til daginstitutioner, som fru Sandy Brinck synes er et stort problem – det er det måske også for nogle forældre – hvem er det, der skabte grundlaget for den øgede forældrebetaling? Var det ikke den tidligere regering under socialdemokratisk ledelse? Kan vi ikke bare få et klart ja eller nej til det?

Kl. 14.00

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg giver fru Sandy Brinck fuldstændig ret i, at det her er noget, der skal diskuteres med stor seriøsitet. Det er også derfor, jeg spørger helt konkret: Hvilke kriterier vil socialdemokratiet lægge til grund for, at man er fattig? Nu får jeg at vide af fru Sandy Brinck, at der er en lang række kriterier, man kunne kigge på, men at vi skal være seriøse. Så vil jeg spørge for at komme i hvert fald en tak dybere ned: Er man i Socialdemokratiets optik fattig, hvis man er på kontanthjælp? Er man i Socialdemokratiets optik fattig, hvis man er på deltid?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Til fru Charlotte Dyremose omkring vores forslag om loftet på 1.000 kr. for forældrebetaling: Det er jo rigtigt, at nogle af pengene – 1 mia. kr. ud af 2,5 mia. kr. – kommer ved, at vi ændrer på børnechecken, at vi udfaser den, fordi børnefamilier rent faktisk har ganske mange penge, og at vi laver én børnecheck i stedet for forskellige ydelser, alt efter hvilken aldersgruppe vi taler om. Det sidste udjævner sig jo, efterhånden som børnene bliver ældre.

Så siger fru Charlotte Dyremose, at det får de fattigste familier ikke nogen gavn af. Jo, det gør de. Nu skal man jo læse hele vores finanslovoplæg. Vi har jo også foreslået, at den madordning, som regeringen har indført, rent faktisk skal være gratis for de familier, som er på fripladsordninger. Det var jo der, vi var så umådelig bekymrede for, at madordninger betalt af forældrene ville gøre, at nogle børn skulle sidde med deres halvvisne madpakker, mens andre fik et godt og nærende måltid. Det synes vi faktisk ikke var befordrende for at knække den negative sociale arv. Der synes vi tværtimod, at vi skulle have lavet den sikkerhedsmekanisme. Det foreslog vi. Det blev nedstemt af regeringen og Dansk Folkeparti.

Til hr. Christian Jepsen: Undskyld, så har jeg bare ikke forstået spørgsmålet korrekt. Det er rigtigt, at det var SR-regeringen, der hævdede procentsatsen for, hvad man må opkræve i forældrebetaling. Men vi er jo altså ikke sådan nogle, der ligesom statsministeren kører i ét spor og tager skyklapperne på. Når vi så kan se, at vi får nogle betalinger oppe i nærheden af 3.600 kr. i nogle kommuner, så tillader vi os altså at sige, at det ikke var det, vi havde tænkt; det var ikke det, der var meningen. Så tillader vi os søreme at komme med en løsning på problemet. Det synes jeg faktisk man skulle honorere i stedet for at håne.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg tror, fru Sandy Brinck kom til at overhøre det ene af mine spørgsmål fra sidst. Det var mit spørgsmål om, hvorvidt fru Sandy Brinck kan bekræfte, at det her forslag om at lægge en maks. forældrebetaling på 1.000 kr. så at sige vender den tunge ende nedad, at det netop ikke kommer de økonomisk dårligst stillede til gode, fordi de i forvejen vil have en friplads. Så for dem vil det ikke ændre noget som helst, at der

bliver lagt et loft ind. Det vil jeg meget gerne have fru Sandy Brinck til at bekræfte.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg kunne se, at den socialdemokratiske ordfører ikke havde mere tid, og så vil jeg give fru Sandy Brinck lejlighed til at svare på, om man er fattig, når man er på kontanthjælp, eller fattig, når man er deltidsansat?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal starte med at takke hr. Søren Gade for at gentage spørgsmålet. Det var nemlig helt korrekt, at jeg ikke nåede at svare fru Gitte Lillelund Bech, som helt konkret spurgte, om man er fattig, når man er på kontanthjælp, eller om man er fattig, når man er deltidsansat. Der er det jo netop, jeg synes, man skal prøve at tænke den seriøsitet ind, at det ikke nødvendigvis er sådan, at man er fattig, når man er på kontanthjælp. Det er heller ikke nødvendigvis sådan, at man er fattig, når man er på deltid. Det afhænger jo af, hvad man har af udgifter.

Lad mig bare nævne, at boligudgiften jo er afgørende for langt, langt de fleste familier. Det var også det, vi så i rapporten omkring ældres økonomi. Boligudgiften er simpelt hen så afgørende for, hvad man kan, og hvad man ikke kan. Derfor kan man ikke bare stå og kategorisere folk ud fra nogle begreber som kontanthjælp eller deltid. Vi bliver nødt til at gå langt længere ned i materien.

Kl. 14.05

Jeg vil udtrykke den lille glæde, at hvis det er sådan, at Venstre nu er kommet så langt i argumentationen, at man godt vil være med til at diskutere de uligheder, der er i det her land, så vil vi jo meget gerne gøre det med Venstre. Vi har jo, så længe vi har eksisteret som parti, været interesseret i at diskutere fordelingspolitik, og det gør vi meget gerne med Venstre, hvis det, jeg hørte, skulle forstås som en åbning på den diskussion.

Til fru Eva Kjer Hansen må jeg sige, at fru Eva Kjer Hansen åbenbart ikke hørte mit svar sidste gang. Det er faktisk sådan, at det også kommer de fattigste af børnefamilierne til gode, fordi vi går ind og lapper nogle af de steder, hvor regeringen rent faktisk har lavet nogle store huller, bl.a. på madordningen, hvor vi ikke synes, det er rimeligt, at børn, der kommer fra familier, der ikke har råd til at betale for mad, rent faktisk

ikke skal have andel i de madordninger, der bliver lavet ude i de kommunale daginstitutioner. Det var et eksempel, og nu har jeg gentaget det.

(Kort bemærkning).

Søren Gade (V):

Jeg vil gerne have lov til at kvittere for svaret, men samtidig spørge, om ikke det er korrekt, at de dårligst stillede børnefamilier i dag har en friplads, således at forældrebetalingen på 1.000 kr. eller 3.000 kr. ikke påvirker dem overhovedet?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Sandy Brinck. Og så tror jeg, vi lader fru Pia Kristensen komme til.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er lige nøjagtig korrekt, vil jeg sige til hr. Søren Gade. Det er sådan set det, jeg har forsøgt at sige et par gange, og lige nøjagtig derfor er det, at vi har stillet forslag om, at den friplads skal indeholde noget mere for dem, at den skal indeholde den madordning, som vi rent faktisk forsøgte at få Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti til at stemme for, da vi var dybt bekymrede over at indføre en forældrebetalt madordning uden at tage højde for, at der faktisk er familier, hvor den udgift vil være afgørende for, om man kan være med eller ej.

Så det forslag er stillet. Det forslag har Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti stemt imod. Men vi prøver bare igen, for vi er ikke sådan at få til at holde op med at kæmpe.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Pia Kristensen som ordfører. Gør plads for ordføreren, venligst. Fru Pia Kristensen vil gerne forbi.

Pia Kristensen (DF):

I Dansk Folkeparti beundrer vi ildsjæle. Vi beundrer mennesker, der står frem med det samme budskab gang på gang på gang, utrætteligt kæmpende for en sag. Derfor vil jeg starte med at rose hr. Villy Søvnald for den energi og vedholdenhed, der lægges for dagen, når det drejer sig om at være i opposition til den siddende regering og Dansk Folkeparti.

For cirka et år siden stillede SF en lignende forespørgsel i vrede over den største sociale massakre i 20 år, som hr. Villy Søvnald formulerede det dengang. Ved samme lejlighed sagde hr. Villy Søvnald, at SF formentlig vil blive ved

med at rejse denne debat, og det kunne han garantere, »SF bliver ved«.

Som sagt, så gjort. Nu er vi her igen. Og debatten, ja, den er jo meget lig sidste års debat. For SF er skattestoppet lig med jordens undergang. Amter og kommuner ligger jo nærmest i ruiner ifølge SF. Det er vi slet ikke enige i i Dansk Folkeparti. Der er sket en vækst i amter og kommuner. Det viser tallene sort på hvidt.

Dansk Folkeparti støtter skattestoppet, det skal der ikke herske tvivl om. Når vi er rundt i landet og taler med den danske befolkning, så fornemmer vi helt klart, at skattestoppet er populært og folkeligt forankret. Borgerne var trætte af afgifts- og skattestigninger. Skattestoppet er som nævnt rammen om og det grundlæggende udgangspunkt for finansloven 2004. For tredje gang i træk har Dansk Folkeparti aftalt statens budget, et godt statsbudget overalt med markante DF-aftryk, så vi har god grund til at være tilfredse.

Der er bl.a. afsat flere penge til sygehusene, til folkeskolen, til hospiceområdet og de ældre, herunder ældrecheck. I Dansk Folkeparti måler vi et samfund på, hvordan man behandler sine svageste grupper, og det er hjerteblod for os, at der tages hånd om disse grupper.

I forbindelse med udmøntningen af satspuljen er der afsat midler til helt klare forbedringer for de handicappede, de socialt udsatte, de udsatte børn og unge, til en styrket indsats mod narkotika- og alkoholmisbrug, og der er afsat midler til initiativer til de ældre.

Kl. 14.10

Alt i alt mener Dansk Folkeparti altså, at vi kan være tilfredse med udviklingen på velfærdsområdet, der sker noget, så de påståede dramatiske nedskæringer i amter og kommuner er efter Dansk Folkepartis vurdering vildt overdrevet.

Regeringen indgik i juni måned aftaler med henholdsvis KL og Amtsrådsforeningen om kommunernes og amternes økonomi for 2004. Vores betingelse for at støtte aftalen var, at puljen til de økonomisk svagt stillede kommuner blev tilført flere midler. Fra 2004 øges puljen derfor til 514 mio. kr. Det er nødvendigt, for nogle kommuner er udsat for en skæv fordeling på grund af den manglende udligningsreform.

Under et indebærer aftalerne en realvækst i serviceudgifterne på ca. 2,7 mia. kr., så uanset hvordan man vender og drejer det, så er der midler til de borgernære serviceområder i kommuner og amter, om end rammen for vækst er

blevet begrænset, men der er altså ikke tale om dramatiske nedskæringer. Hvis udviklingen gik i den retning, så ville Dansk Folkeparti være på banen.

Vi kan konstatere, at amter og kommuner overholder såvel udgiftsrammen som skattestoppet, og det synes vi de skal have stor ros for. Det har været nødvendigt at reducere bevillingerne på områder, hvor antallet af brugere falder, for at finansiere de merudgifter, som kommunerne oplever på andre områder, hvor der er et stigende antal brugere, men det er der sandelig ikke noget galt i. Vi mener, at det er en ganske sund øvelse, ja, det burde være helt naturligt, at man bremser op og prioriterer de områder, hvor behovet er størst. Det er klart, at økonomi spiller en rolle, men det handler altså ikke kun om at tilføre flere penge, det handler også om indsatsen – er den målrettet, er den effektiv nok, er der brug for omlægninger?

På anbringelsesområdet ser vi jo netop, at til trods for at området tilføres en masse penge, ja, så er resultatet sønderlemmende. Børn og unge anbringes uden for hjemmet i hobotal, og de færreste er blevet lykkelige af den grund. Dette er blot ét eksempel på, om man ikke for mange år siden burde have sagt: Hallo, der er noget galt, resultatet står ikke mål med de midler, vi afsætter til området.

Vi mener, at der er behov for nytænkning, at der må skabes en større bevidsthed om, hvordan pengene skal prioriteres i amter og kommuner. Det skal ikke ses som et udtryk for besparelser eller uansvarlighed, men derimod sund fornuft.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti ikke deler SF's opfattelse. Vi kan simpelt hen ikke få øje på afstanden mellem løfterne om at forbedre velfærden og resultaterne af budgetlægningen i amter og kommuner. Vi prioriterer det sociale område højt, og vi vil selvfølgelig nøje følge den positive udvikling.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Lars Barfoed. ... Der står Lars Barfoed som ordfører her på min liste, men så kan fru Charlotte Dyremose træde til.

Fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Debatten har været præget af tal og økonomi, og jeg vil ikke gentage tallene, der jo tydeligt viser væksten på disse velfærdsområder. Jeg vil i stedet bruge min taletid på at forklare, hvorfor den indsats er så vigtig for os Konservative.

Med en konservativ minister i Socialministeriet har vi fået en regering, der tager de svagestes problemer alvorligt og sørger for, at vi retter indsatsen mod dem, der har mest hjælp behov. Vi Konservative måler nemlig ikke bare samfundet på, hvor mange penge der bruges, men på, hvordan vi hjælper de svageste i vores samfund.

For os er målet ikke bevidstløst at se på budgettets størrelse – vi kan konstatere, at budgetterne bliver større – det vigtige for os er at sikre os, at pengene bruges der, hvor der er behov for dem, og det gælder på flere områder.

Jeg har været inde på indsatsen over for de svageste. Her tænker jeg ikke mindst på det helt afgørende opgør med den negative sociale arv, som denne regering har taget fat på. Mange børn i Danmark har det jo heldigvis rigtig godt, men vi må og skal hjælpe de børn, hvis rammer ikke er trygge og stabile, og derfor har vi med stor iver været med til at sikre, at det nære netværk bliver bedre inddraget i hjælpen til disse børn, så de ikke skal rives ud af deres rammer.

Vi har været med til, at der etableres børnehuse til aflastningsophold, hvis der i kortere tid er krise i familien, at der indføres pædagogiske læreplaner i daginstitutionerne for at sikre, at alle børn får et veludviklet sprog, social forståelse og en sund nysgerrighed at tage med sig i folkeskolen, også selv om deres forældre ikke skulle formå at bibringe dem disse egenskaber. Det er blot for at nævne nogle konkrete eksempler.

Kl. 14.15

Det er vigtigt for os Konservative, både når det gælder børn og voksne med sociale problemer, at indsatsen rettes imod at afhjælpe disse problemer, at den psykisk syge kan komme i behandling, og eventuelle børn kan få den nødvendige støtte, at misbrugere kan komme ud af deres misbrug, at forældre så vidt muligt kan hjælpes til at tage vare på deres egne børn, men at barnet, når det går galt, kan få en god og sammenhængende tilværelse i trygge rammer væk fra familien.

Hver gang vi Konservative taler om samfundets vækst, om bedre vilkår for erhvervslivet og for dem, der hver dag går på arbejde, ja, så gør vi det netop for at sikre, at der er råd til vores fælles velfærd. Vi er alle sammen afhængige af, at samfundet fungerer optimalt, vi er alle sammen afhængige af, at pengene bruges bedst muligt, og at vi politikere tør tage de nødvendige valg og prioritere goderne i vores samfund. Vi

nyder nemlig alle sammen godt af den fortsatte vækst i velfærden.

Regeringen har således f.eks. sikret kortere ventetid på hospitalerne, skærpede krav til undervisningen i vores skoler, fleksibilitet i hjemmehjælpen og den øgede sociale indsats.

Til sidst vil jeg tilføje, at vi Konservative er rigtig godt tilfredse med, at denne regering prioriterer det sociale område så højt, som den gør. Vi er glade for, at det under denne regering for alvor er blevet muligt frit at vælge, hvordan og hvorfra man skal modtage den offentlige hjælp, både når det gælder barndommen, voksenlivet og alderdommen. Ikke mindst er vi glade for, at der for alvor er sat ind med en indsats for at hjælpe de svageste i vores samfund, en indsats, som regeringen trods det, oppositionen forsøger at få det til at fremstå som, faktisk er blevet rost for fra flere sider.

Margrethe Vestager (RV):

Det mest betegnende for debatten om velfærd er ikke de afgivne løfter og deres indfrielse. Det er såmænd heller ikke så meget dem, vi har diskuteret i dag. Det er de løfter, der ikke er blevet givet, og den fremtid, der ikke er en del af regeringens diskussion.

Fremtiden er såmænd ikke så langt væk, at det er helt utidigt at tale om den. Tværtimod er fremtiden noget, som vi skaber i dag. Det er dagens beslutninger, der præger de muligheder, der skal indløses i de kommende år og årtier.

Det er vist efterhånden klart, at der både er sandt og falsk om, hvilke udfordringer vi skal løfte i fremtiden. Det er et sandt udsagn, at vi skal sikre, at der bliver flere til at gøre arbejdet og forsørge børn og unge. Det er et sandt udsagn, at vi skal afdrage den offentlige gæld for at være i stand til at indfri helt grundlæggende forventninger hos fremtidens børn og ældre.

Regeringen sylter sandheden. Den nedsætter en velfærdskommission i stedet for at sige, hvad den vil, og det kan få store sociale konsekvenser, hvis der ikke handles snart.

Fra radikal side savner vi løfter.

Vi savner løftet om en skattereform, der reelt og mærkbart sænker skatten på arbejde.

Vi savner løftet om en reform, der sikrer, at alle er medlem af en a-kasse, og at kontanthjælpen derfor reserveres til dem, der kortvarigt ikke er i stand til at være på arbejdsmarkedet.

Vi savner løftet om en national barselfond, der gør, at mænd og kvinder i forskellige bran-

cher ikke forskelsbehandles, og at kvinder uden hindringer kan deltage på lige fod i arbejdslivet.

Vi savner løftet om en reform af efterlønnen, der reserverer den til dem, der har behov for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før pensionsalderen.

Vi savner løftet om en reform af pensionssystemet, der sikrer, at de, der endnu ikke vil trække sig tilbage, har mulighed for at udskyde det.

Vi savner løftet om en reform af ydelse til ældre, der sikrer større tillæg til ældre, der kun har folkepensionen, og som giver større eget råderum og mindre formynderi.

Vi savner løftet om regeringens insisteren på, at den offentlige gæld skal halveres inden 2010.

Vi står fra radikal side bag det rum til offentlig vækst, som blev fastlagt i 2010-målsætningen. Men vi står ikke bag et ufleksibelt skattestop, der som stivnet husblas har lagt sig ned over de offentlige finanser. Det er politisk ansvarsforflygtigelse.

Det er også reelt en markant undervurdering af evnen og viljen til at løfte ansvaret i landets kommunalbestyrelser og amtsråd. Her kan man ikke længere disponere frit over den ret til skatteudskrivning, der er grundlaget for et meningsfyldt lokalt demokrati, hvor man ikke bare er statens vicevært.

Kl. 14.20

Vi tiltror skam socialministeren socialt sindelag, men desværre ser vi ikke en regering, som vil handle i forhold til fremtidens velfærdssamfund. Det, vi får, er regeringens bogholderi i forhold til de løfter, som den har holdt: Vi ønsker os, at regeringen løfter øjnene fra bogholderiet og giver revisoren fri et øjeblik.

Det er fremtidens sociale balancer, der står på spil. Det løses ikke af statsministerens opfordring til at få flere børn. Det skal løses politisk. Det skal ikke løses gennem besparelser på børnecheck og flerbørnsydelse.

I dag har vi talt om fattige børn. Det har vi gjort, og vi har gjort det rigtigt. Men derudover er det et særskilt problem, hvis samfundet ikke afdrager den børnegæld, som den offentlige gæld udgør i dag. Hvis man regner det ud pr. hoved, skylder hvert barn under 18 år faktisk 0,5 mio. kr. Den skal afdrages, så vi kan have en holdbar velfærd – ikke kun mere eller mindre erkendt af regeringsordførerne i debatten i dag, men også for fremtiden.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL): Da Enhedslistens ordfører desværre blev nødt til at forlade salen for at gå til samråd et andet sted i det her hus, skal jeg fremføre følgende:

Mange kommuner har så dårlig økonomi, at de har svært ved at overholde lovgivningen, senest Morsø Kommune, der ikke udfører et ordentligt tilsyn med puljeinstitutionerne. Den dårlige økonomi fører til udstødning af borgere.

For nylig foreslog kommunerne i Det Skæve Danmark, at staten hjælper med at rive gamle landejendomme ned for at forhindre folk på overførselsindkomst i at flytte til deres kommuner. Imens går hjemløse rundt i storbyens gader. Storbykommunerne skal skaffe boliger, men det er svært, og det bliver endnu sværere, hvis regeringen kommer igennem med, at velhavende kan købe almennyttige lejligheder, for så bliver der endnu færre lejligheder at henvise hjemløse til. Og når man er hjemløs, følger der desværre ofte tunge, sociale problemer med.

Enhedslisten vil meget gerne have nogle helt konkrete billeder på menneskers hverdag frem i debatten. Er det f.eks. rimeligt, at mennesker i rige Danmark ikke har penge til nye sko, tøj og sund mad?

For alt for mange sætter økonomien stop for at invitere gæster, holde børnefødselsdag, deltage i fællesaktiviteter, eller de skal sidde og sortere imellem, hvilke foreninger de kan være medlem af, fordi der ikke er råd til det hele. I deres hverdag kan det være svært at deltage i den demokratiske debat, fordi aviser, tv og computer ikke er inden for økonomisk rækkevidde. Det er vilkårligt, der gør det svært at være arbejdssøgende.

Er det rimeligt, at mennesker i dagens Danmark – spørger jeg igen – ikke har råd til nye sko, tøj og sund mad? Vi mener det ikke.

Ligeledes er boligen helt central for menneskers velfærd. En ting er, om boligen er fugtig og lille, eller om den er topmoderne. Noget helt andet er, hvor den er placeret. Tidligere har vi i Danmark haft tradition for, at mennesker med meget forskellig indkomst boede i de samme kvarterer og børnene gik i de samme skoler.

Det betød, at der var mulighed for, at de med flere ressourcer kunne hive dem med mindre ressourcer op. Desværre er tendensen den modsatte i dag. Den almene sektor er ikke attraktiv nok for mennesker med økonomiske ressourcer, og de velhavende kommuner bygger ikke almennyttige boliger.

Kommunerne blev med kommuneaftalen for 2003 lovet en udviklingsreform med virkning

for 2004, og de fattigste har formentlig sat næsen op efter en mere solidarisk model, men de blev snydt af indenrigs- og sundhedsministeren, som kommer fra det rige Østdanmark.

I Enhedslisten mener vi, der skal være plads til *alle* i velfærdssamfundet, og derfor vil vi give kommunerne 100 pct. statsrefusion for overførselsindkomster, ligesom der i dag er det for folkepension. Det vil forbedre økonomien i de fattigste kommuner og nedbringe den usmagelige udstødning af borgere på overførselsindkomst, som vi ser i dag. Kommunerne vil fortsat have incitament til at få folk i arbejde, for af en lønindtægt skal der jo betales mere i skat, end der skal af en overførselsindkomst.

Vi ønsker også at forbedre kommunernes muligheder for at skaffe arbejde. Vi mener, at kommunerne skal have ret til at oprette arbejdspladser og virksomheder, hvor det private erhvervsliv svigter borgerne. Det kan f.eks. være i udkantsområderne, hvor der ikke er butikker, posthus og andre servicevirksomheder, og det kan være etablering af lokale mejerier, slagterier m.v., så der udvikles alternativer til de store monopoler inden for fødevarerforarbejdning: Arla og Danish Crown.

Vi mener, der er løsninger, og vi mener, at velfærd skal være til for alle i Danmark.

Kl. 14.25

Tove Videbæk (KD):

Forespørgslen handler om regeringens løfter om velfærd og den reelle fattigdom. Jeg anerkender virkelig, at regeringen og især sammen med satspuljepartierne har taget en række initiativer for at afbøde reel nød på forskellige områder. Det drejer sig især om garanti for narkobehandling, begyndende garanti for behandling af alkoholikere osv. Også på en række andre områder er der blevet taget initiativer.

Når det så er sagt, vil jeg egentlig gerne fokusere på et område, som faktisk slet ikke blev nævnt her i debatten i dag. Det vil jeg gøre ved at nævne et afsnit fra regeringens valgprogram om indsatsen for at hjælpe de svageste i vort samfund gennem reformprogrammet »Det fælles ansvar«. Heri står der nemlig:

»Regeringen vil forstærke det fælles ansvar for de svageste i vort samfund. Der vil blive afsat flere ressourcer til hjemløse, sindslidende, handicappede samt til at forebygge narko- og alkoholmisbrug.

Løsningen af sociale problemer handler ikke kun om offentlige bevillinger og systemer. Der-

for ønsker regeringen at inddrage de frivillige velgørende foreninger stærkere i løsningen af en række sociale opgaver.«

Socialministeren har i sin pressemeddelelse vedrørende »Det fælles ansvar« udtalt, at sigtelinjerne bl.a. er at styrke inddragelsen af de frivillige i opgaveløsningen og fremme samarbejdet mellem det offentlige og de frivillige organisationer.

Her er det så lige præcis, at kæden hopper af for mig. For så vidt jeg kan se, er bl.a. de frivillige organisationer, som præcis er med til at forebygge narko- og alkoholmisbrug, blevet kraftigt beskåret de sidste 2 år, og det er ikke bare med 2 pct. eller 4 pct. eller 6 pct. eller 8 pct.; det er med 20 pct. på 2 år, nogle er endda blevet beskåret mere, og det har jeg tal på. Det synes jeg ikke rigtig stemmer overens med udmeldingen om, at man vil inddrage og endog styrke inddragelsen af de frivillige i opgaveløsningen af forskellige sociale opgaver.

Regeringen siger endvidere i »Det fælles ansvar«, at velfærdssamfundet er baseret på et fælles virke mellem det offentlige og civilsamfundet for at hjælpe og støtte de svageste. Og for at understøtte indsatsen for de svageste vil handlingsprogrammet sætte fokus på fire forskellige ting: styrke inddragelsen af og skabe de bedste vilkår for den frivillige sociale indsats og den enkeltes deltagelse i frivilligt arbejde samt skabe nye former for samspil og samvirke mellem den offentlige og den frivillige verden samt styrke det tværsektorielle samarbejde både inden for det offentlige og den frivillige verden.

Det kunne næsten ikke have været skrevet smukkere. Det kunne faktisk godt have været Kristendemokraterne, der havde skrevet det, og vi er helt enige på det her område, for også vi ønsker i høj grad at involvere de frivillige organisationer.

Men hvor er det så lige, kæden hopper af? Hvordan kan man sige, at man vil prioritere, styrke og inddrage de frivillige organisationer, og så samtidig i den grad nedskære tilskuddene til dem?

I »Det fælles ansvar« roser man netop de frivillige organisationer og siger, at de har nogle særlige muligheder og kvaliteter, når det gælder indsatsen for de svageste. Der står, at de har vist sig at være gode til fornyelse og innovation, og at brugergrupperne ofte har større tillid til de frivillige sociale organisationer end til det offentlige. Der står også, at den offentlige og den frivillige indsats supplerer hinanden, og at rege-

ringen derfor vil fremme samarbejdet med organisationerne samt skabe bedre vilkår for de frivillige og for missionerne.

Da jeg læste det i sin tid, klappede jeg i mine små hænder og tænkte: Nej, hvor er det bare super. Nu skal de frivillige organisationer virkelig inddrages, styrkes, hjælpes osv. De skal have flere opgaver, og de skal selvfølgelig også have en bedre økonomi.

Men det modsatte er sket. De er blevet skåret 20 pct., og det vil jeg egentlig forfærdelig gerne have begge ministrene til at kommentere bagefter. Ellers vil jeg sende det som spørgsmål, for jeg har for nylig fået tallene fra organisationerne.

Men som følge af debatten i dag og også som følge af det, jeg her har sagt, vil jeg gerne på vegne af Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

På baggrund af, at en række rapporter fra uafhængige forskningsinstitutioner og humanitære organisationer har påvist relativ fattigdom i Danmark, opfordrer Folketinget regeringen til

- at intensivere kampen mod denne fattigdom,
- at inddrage sundhedsplejen og daginstitutionerne i kampen for at forebygge og bryde den negative sociale arv og
- at tage initiativ til at styrke indsatsen (også økonomisk) med at inddrage frivillige organisationer i løsningen af sociale opgaver i samfundet, uden at den offentlige indsats svækkes.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 35).

Kl. 14.30

Første næstformand (Svend Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg har været glad for debatten, så endnu en gang tak til hr. Willy Søvndal, fordi han rejste den.

Den har faktisk været meget konstruktiv. Jeg var bange for, at vi i dag ville komme til at diskutere nogle diffuse rapporter, men dem er der næsten – næsten – ingen der har hængt sig i. Man har været villig til at diskutere, hvordan de

mennesker, der lever på marginalen, kan få et bedre liv og blive inkluderet.

Det danske velfærdssamfund har jo integration og inklusion som den røde tråd, og alle partier her i Folketinget vedkender sig et veludviklet velfærdssamfund, hvor der er plads til alle. Der er gode generelle ordninger, og i de institutioner, vi har, søger man at skabe plads til alle.

Helt konkret er der jo også gratis lægehjælp, sundhedsplejerske, jordemoder, for at komme med nogle eksempler på støtte, ligesom uddannelse og endda også kulturtilbud i vid udstrækning er gratis i Danmark. Derudover er der jo en lang række økonomiske støttemuligheder såsom børnefamilieydelse, søskenderabat i børnetilbud, børnetilskud til enlige og uddannelsesstøtte. Det er eksempler på generelle støttemuligheder.

Der er også særligt børnetilskud til førtidspensionister, børnetilskud til uddannelsessøgende, boligstøtte, fripladsordninger i dagtilbud og mulighed for at få reduceret betalingen. Det er eksempler på indkomstregulerede støttemuligheder.

De reelle tal for fattigdom i Danmark viser, at materiel fattigdom ikke er et problem. Derimod er der mennesker, der lever et meget vanskeligt liv med misbrug og psykisk sygdom eller kriminalitet. Det er derfor ikke en værdig løsning bare at sætte satserne op. I Nyhederne mandag den 1. december udtalte en leder af et værested, at mange af deres brugere er psykisk syge, der har en lejlighed og har penge til at købe mad.

De udsatte grupper har ofte brug for noget andet end bare en pose penge. De har brug for støtte, så de kan klare tilværelsen i egen lejlighed, og måske også støtte til at skabe nogle sociale kontakter. For mange udsatte mangler jo netop sociale kompetencer, men ikke nødvendigvis kroner og øre. Andre udsatte har måske brug for hjælp til at komme ud af et misbrug, og det kan være et skridt til at finde sociale kompetencer frem, hvor misbruget helt havde ødelagt det, at man kunne skabe sig relationer. Det kan også være et skridt fremad mod en mere selvstændig tilværelse.

Så hjælp til selvhjælp er en mere værdig indsats, og den er mere værd både for den enkelte og for samfundet. Det er den indsats, regeringen er helt indstillet på sammen med resten af Folketinget at styrke. Det synes jeg at vi i en positiv ånd skal prøve at tage op og fortsætte med og så tage den diskussion. For hvis vi ser på det, der var forespørgslens øjemål, var det jo netop at

gennemgå de kommunale budgetter. Der var så ikke noget at komme efter. Det er altså nogle tal på et stykke papir, der viser, at der er sket en stigning.

Fru Sandy Brinck citerede fra Det Centrale Handicapråds årsrapport og nævnte, at handicappede skulle være presset mere og mere, men tallene viser jo igen sort på hvidt, at udgifterne til handicappede er steget 4 pct. i kommunerne. Derfor må man ind og se på: Hvad er så problemerne? Hvordan kan det være, at der er nogle, der føler sig mere presset, når vi kan se sort på hvidt, at der er kommet højere udgifter på dette område?

Kl. 14.35

Fru Tove Videbæk nævnte her til sidst de frivillige, og den handske vil jeg meget gerne tage op, for det ligger mig meget på sinde, at vi får inddraget de frivillige. Derfor vil jeg gerne sammen med fru Tove Videbæk se på det fald på de 20 pct., der bliver nævnt. Det er muligt, at der er sket et fald. Jeg får også breve, og jeg ser også, at der bliver lukket gode institutioner. Men omvendt oplever jeg også, at nyt blomstrer op. Vi har f.eks. lige bedt KFUK om at tage sig af den handlingsplan, vi sætter i værk for at modgå kvindehandel, så de laver nogle initiativer. Det er de bedste, vi kan finde overhovedet, for de har et godt kendskab til området. Så jeg synes faktisk, vi gør, hvad vi kan for at inddrage de frivillige. Jeg ved, der er problemer i kommunerne, så lad os prøve at se på det i fællesskab. Det er der hermed givet tilsagn om.

Men endnu en gang tak for debatten. Jeg håber, at vi kan blive ved med i samarbejde at finde nogle løsninger på de basale problemer, der kan være på området.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Villy Søvnald.

Villy Søvnald (SF):

Også fra min side tak for en debat, som jo i høj grad kom til at dreje sig om, hvordan billedet er rundtomkring. Fra regeringspartiernes ordførere blev der forsøgt sået tvivl om de mange rapporter, der er kommet den sidste måned, om, at fattigdommen i bunden af vores samfund er stigende. Jeg synes ikke, det lykkedes særlig godt. Jeg tror i øvrigt heller ikke, det er klogt, og jeg tror heller ikke, det er nemt. Det må være svært at være ordfører med den afstand, man har til virkeligheden som folketingsmedlem, over for

dem, der står helt ude på yderste linje og siger, at fattigdommen vokser.

Og det er ikke kun rapporterne, der siger det. Det er jo også Kirkens Korshær, det er Børnenes Kontor, det er folk, der sidder helt ude, hvor de til daglig møder den nye fattigdom, som er en konsekvens af regeringens beslutninger. Derfor synes jeg også, socialministerens afrundende kommentar var imponerende. Jeg synes, det er fantastisk. I virkeligheden viser det en fantastisk arrogance at stå frem efter en debat som i dag efter alle de påpejninger, der ligger, og konkludere følgende: Materiel fattigdom er ikke et problem.

Jeg tror ikke, at det var klogt af socialministeren. Jeg beklager, hvis jeg har citeret forkert, men jeg tror, det var rigtigt citeret. Socialministeren nikker. Jeg synes, det er fantastisk, at man som fagminister på et område kan melde, at man ikke mener, at materiel fattigdom er et problem. Jeg anerkender, at regeringen ikke tror på de rapporter, der er udarbejdet, men lad os så prøve dem, der er tæt på.

Frelsens Hær og Børnenes Kontor i København oplever ifølge Ritzaus Bureau den 24. november: at trængte familier, der beder om julepakker, har markant færre penge end for blot 2 år siden, og at de lever på et eksistensminimum. Det skriver Kristeligt Dagblad. De fortsætter: Der er en stigning i antallet af sager, men de, der søger, har fået det markant dårligere økonomisk. Vi oplevede det første gang i fjor – altså første år efter regeringens tiltrædelse – og tendensen er den samme i år. Vi har set enlige mødre, der kun havde 1.500 kr. om måneden. Det er rystende, siger Lars Lydholm, informationschef i Frelsens Hær.

Jeg vil godt sige: Jeg synes ikke alene, det er imponerende, jeg synes faktisk, det er rystende, at ikke engang en fagminister på området vil slå et slag for mennesker, der har 1.500 kr. tilbage, når de har betalt husleje og skat. Er det ikke fattigdom? Er det ikke fattigdom, når rådet beskriver det sådan, at det er mennesker, der ikke har råd til de mest elementære fornødenheder?

Det har regeringspartierne forsøgt at mudre ved at finde hår i suppen i rapporterne. Jeg tror ikke, det er klogt. Jeg vil godt sige, at hvis jeg sad som en af dem, der skulle leve for 1.500 kr., og hørte på, at den regering, der lovede bedre forhold for de mest udsatte grupper, tager den her diskussion så nonchalant, tror jeg, at jeg ville blive vred. Og jeg tror, at nogle sådanne be-

mærkninger efterlader megen vrede rundt omkring.

De Konservative og også statsministeren gjorde i deres indlæg meget ud af opgøret med den negative sociale arv. Jeg er ked af at sige det, men det er min opfattelse, at den nuværende regering for hver dag forstærker den negative sociale arv i form af at anbringe ganske mange på et forsørgelsesniveau, vi aldrig før har eksperimenteret med.

Kl. 14.40

Det er jo det, rådet også påpeger i sin rapport: Når børn vokser op under økonomiske vilkår, der ikke tillader de mest fornødne ting, så bliver de børn stemplet, så bliver de langt mere sårbare, end de ellers ville være, og regeringens selvstændigste bidrag er at sårbargøre flere børn. Derfor er regeringens indsats ikke en bekæmpelse af den negative sociale arv. Derfor er regeringens indsats en forstærkelse af den negative sociale arv.

Sagt til fru Charlotte Dyremose: Jeg synes simpelt hen, det er fantastisk, at man tager sig den her diskussion så let i en situation, hvor al tilgængelig viden siger, at det her er et alarmsignal, vi får fra de humanitære organisationer. Oven i det svækker man så daginstitutionernes rolle, som det er påvist også af flere ordførere, indskrænker åbningstiden og sænker normeringen, hvilket alt andet lige betyder, at der er færre voksenpersoner til at hjælpe de børn, der har brug for hjælp.

Så er det igen, man ikke bekæmper, men får forstærket den negative sociale arv.

Regeringen har så i dag forsøgt at fremsætte et forslag til vedtagelse, som er et rosede forslag til vedtagelse og et klap på skulderen til regeringen selv. Det kan man egentlig godt forstå efter den seneste tids begivenheder at regeringen har et meget stort behov for.

Jeg vil bare sige, at det ikke tegner et retvisende billede af de ting, regeringen gør, og derfor vil SF stemme imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 34 af Eva Kjer Hansen (V), Pia Kristensen (DF) og Charlotte Dyremose (KF), (se side 2592) vedtoges med 59 stemmer (V, DF og KF) mod 47 (S, SF, RV, EL og KD).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 33 af Villy Søvnald (SF), Sandy Brinck (S) og Line Barfod (EL), (se side 2584).

Forslag til vedtagelse nr. V 35 af Tove Videbæk (KD) og Margrethe Vestager (RV), (se side 2605).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. og børneloven. (Ændring af grænsen mellem spontan abort og dødfødsel og forenkling af reglerne om registrering af faderskab til dødfødte børn).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 19/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Irene Simonsen (V):

Det her lovforslag imødekommer virkelig en praksis, hvor flere i løbet af et år får stærke følelser i klemme i forhold til den lovgivning, der er i dag. Formålet med loven er at nedsætte den tidsmæssige grænse, der er mellem en spontan abort og en dødfødsel, fra udgangen af 28. svangerskabsuge til udgangen af 22. svangerskabsuge.

Det betyder, at et barn, der er født efter udgangen af 22. svangerskabsuge uden at vise livstegn, vil være at anse som et dødfødt barn. Et foster, der fødes inden udgangen af 22. svangerskabsuge uden at vise livstegn, vil som hidtil ikke blive anset som et dødfødt barn, men som en spontan abort.

Det her vil altså betyde, at 150-200 forældrepar, der har den sorg at føde et dødfødt barn mellem 22. og 28. svangerskabsuge, nu får nogle rettigheder, der kan hjælpe dem i den store sorg, det er at føde et dødfødt barn. De får ret til barseldagpenge efter gældende regler, nemlig 14 ugers barselorlov til moderen og 2 uger til faderen.